CONSILIUL CONCURENŢEI

RAPORTUL PRIVIND AJUTOARELE DE STAT ACORDATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA PENTRU ANUL 2024

CHIȘINĂU
2025

Cuprins

ABREVIERI ȘI ACRONIME 3

INTRODUCERE 4

SINTEZA 6

CAPITOLUL I. Situația social-economică a Republicii Moldova 8

CAPITOLUL II. Analiza ajutorului de stat raportat 11

2.1.Caracterizare generală 11

2.2. Modalitățile de acordare a ajutorului de stat 14

2.3. Formele de acordare a ajutorului de stat 16

2.4. Obiectivele de acordare a ajutorului de stat 22

Obiective orizontale 25

Obiective sectoriale 29

Ajutoare de stat pentru dezvoltare regională 30

2.5. Furnizorii ajutorului de stat 32

CAPITOLUL III. Măsuri de sprijin cu impact anticoncurențial nesemnificativ 35

3.1. Ajutorul de minimis 35

3.2 Măsurile de sprijin acordate pentru prestarea serviciilor de interes economic general 42

3.3. Ajutorul de stat destinat remedierii pagubelor cauzate de calamităţi naturale sau de alte situații excepționale 49

DIRECȚII DE PERFECȚIONARE A POLITICII CONCURENȚIALE ÎN DOMENIUL AJUTORULUI DE STAT 51

ANEXE 52

ANEXA NR. 1. ANEXA TEHNICĂ 52

ANEXA NR. 2. LISTA ACTELOR JURIDICE ÎN BAZA CĂRORA AU FOST ACORDATE AJUTOARELE DE STAT RAPORTATE ÎN BAZA CADRULUI GENERAL PENTRU ANUL 2024 55

ANEXA NR. 3.VALOAREA AJUTORULUI DE STAT RAPORTAT PE OBIECTIVE ȘI FORME DE ACORDARE, ÎN BAZA CADRULUI GENERAL 59

ANEXA NR. 4.VALOAREA AJUTORULUI DE STAT RAPORTAT PE FORME DE ACORDARE ȘI FURNIZORI, ÎN BAZA CADRULUI GENERAL 60

ANEXA NR. 5. VALOAREA AJUTORULUI DE STAT ACORDAT PENTRU PRESTAREA SIEG PE FORME DE ACORDARE ȘI FURNIZORI 62

ABREVIERI ŞI ACRONIME

Acord de Asociere	Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014 (publicat în Monitorul Oficial Nr. 185-199 din 18.07.2014)
AIPA	Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură
Anul de raportare	Perioada 01.01.2024-31.12.2024
APC	Autorități ale administrației publice centrale
APL	Autorități ale administrației publice locale
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNM	Banca Națională a Moldovei
BNS	Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
Legea cu privire la ajutorul de stat	Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat (publicat în Monitorul Oficial Nr. 166-169a din 16.08.2012)
MO	Monitorul Oficial
ODA	Organizaţia pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului
p.p.	Puncte procentuale
PI	Parc Industrial
PIB	Produsul Intern Brut
SIEG	Servicii de interes economic general
SIRASM	Sistemul informațional automatizat “Registrul ajutoarelor de stat”, elaborat în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.378/2014 pentru aprobarea Conceptului sistemului informaţional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” (publicat în Monitorul Oficial Nr. 142-146 din 03.06.2014)
UE	Uniunea Europeană
VAB	Valoarea adăugată brută

INTRODUCERE

Monitorizarea ajutorului de stat reprezintă o componentă fundamentală în asigurarea unui mediu concurențial loial și în susținerea unor condiții de concurență echitabile între întreprinderi.

Ajutorul de stat se referă la orice formă de avantaj acordat selectiv întreprinderilor de către autoritățile publice sau de către persoane juridice care administrează, direct ori indirect, resursele statului sau ale unităților administrativ-teritoriale. Astfel, o întreprindere care beneficiază de măsuri de sprijin din partea statului obține un avantaj economic competitiv față de ceilalți jucători de pe piață. Intervenția statului în economie este justificată atunci când aceasta contribuie la îmbunătățirea eficienței pieței și/sau la reducerea inechității sociale sau regionale.

În ceea ce privește ajutoarele de stat acordate în anul 2024, Consiliul Concurenței a fost informat de 388 de furnizori. Informațiile au fost prezentate de APC, de instituțiile subordonate acestora, precum și de APL de nivelul I și II.

Prezentul raport, al XIII-lea de la intrarea în vigoare a Legii privind ajutorul de stat, constituie un instrument statistic esențial pentru asigurarea transparenței în domeniul ajutoarelor de stat. Acesta oferă date relevante pentru APC și APL, sprijinind elaborarea de politici economice eficiente și luarea unor decizii corecte privind utilizarea resurselor publice disponibile. În același timp, raportul poate constitui o sursă pentru cercetări științifice.

Raportul include atât analiza ajutoarelor existente, care au continuat să fie acordate în anul de raportare, cât și a ajutoarelor noi, a ajutoarelor de minimis, a măsurilor de sprijin destinate prestării SIEG, precum și a ajutoarelor destinate compensării pagubelor provocate de calamități naturale sau alte situații excepționale. Măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței au fost excluse din analiza prezentată în raport.

Raportul cuprinde o analiză a valorii, structurii şi a tendințelor înregistrate pe parcursul ultimilor 3 ani în acordarea ajutoarelor de stat, ajutoarelor de minimis, măsurilor de sprijin acordate pentru prestarea SIEG și a ajutoarelor destinate remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale.

Datele raportate pentru perioada anilor 2022-2023 au fost actualizate și corectate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1112/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de ținere a Registrului ajutoarelor de stat. De menționat că, actualizarea și corectarea datelor privind

ajutorul de stat acordat în anii precedenți se face în conformitate cu Metodologia UE în domeniul ajutorului de stat. Totodată, informația privind valoarea ajutoarelor de stat și de minimis oferită în anii 2023-2024 va fi reactualizată în rapoartele ulterioare privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova.

În aspect structural raportul este prezentat sub următorul conținut:

La *Capitolul I* – analiza social-economică a Republicii Moldova pentru anul 2024.

La *Capitolul II* – analiza valorii, structurii şi a tendințelor înregistrate în acordarea ajutoarelor de stat în anul 2024, inclusiv datele actualizate pentru anii 2022-2023.

La *Capitolul III* – analiza valorii şi a tendinţelor înregistrate în acordarea măsurilor de sprijin cu impact anticoncurențial nesemnificativ, și anume a ajutoarelor de minimis, a măsurilor de sprijin oferite pentru prestarea SIEG și a măsurilor de sprijin destinate remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale în anul 2024.

În *Anexa nr. 1* - informații despre sfera ajutoarelor de stat analizate în raport, obiectivele ajutorului de stat şi sursele obţinerii datelor.

În *Anexa nr. 2* - actele juridice în baza cărora au fost acordate măsurile de sprijin în anul 2024.

În *Anexa nr. 3* - situația sumară a ajutoarelor de stat raportate în perioada 2022-2024, pe obiective şi forme acordate, în baza cadrului general.

În *Anexa nr. 4* - informații privind ajutorul de stat oferit pe furnizori și forme în perioada 2022-2024, în baza cadrului general.

În *Anexa nr. 5* - informații privind ajutorul de stat oferit pentru prestarea SIEG, per furnizori și forme, în perioada 2022-2024.

SINTEZA

Valoarea totală a ajutorului de stat autorizat raportat, conform Legii cu privire la ajutorul de stat, a fost de 1 578 961 mii lei. Aceasta include și ajutoarele de stat acordate pentru remedierea pagubelor cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale, care, conform legislației, sunt exceptate de la obligația de notificare către Consiliul Concurenței. Astfel, din valoarea totală, 25 080 mii lei (aproximativ 0.54%) au fost alocați pentru măsurile excepționale.

Valoarea ajutorului de stat[1] acordată în anul 2024 a fost de 1 166 605 mii lei sau 0.36 % din PIB.

În anul 2024, furnizorii au continuat să acorde ajutoarele de stat prin intermediul ***schemelor***, acestea reprezentând 80% din numărul total al măsurilor, conformându-se astfel bunelor practici ale UE în domeniu.

După ***forma*** de acordare a ajutoarelor de stat, cea mai mare pondere a fost raportată sub formă de cheltuieli bugetare, reprezentând aproximativ 70% din valoarea totală a ajutorului de stat. Această structură a fost determinată, în principal, de acordarea ajutoarelor de stat sub formă de subvenții și/sau subsidii.

Din perspectiva ***obiectivelor de acordare*** a ajutoarelor de stat, cea mai mare pondere a fost destinată pentru obiective orizontale, reprezentând aproximativ 51% din total.

În anul 2024, la fel ca și în anii anteriori, principalii ***furnizori de ajutor de stat*** au fost APC. Astfel, aproximativ 95% din cuantumul total al ajutoarelor de stat raportate a fost oferit de către APC. În ceea ce privește APL, acestea au fost principalii furnizori de ajutoare de minimis și de măsuri de sprijin pentru prestarea SIEG.

Valoarea ajutorului de minimis (exceptând pentru SIEG) a fost de 306 906 mii lei, înregistrând o creștere semnificativă comparativ cu anul 2023, ceea ce s-a datorat și modificării pragului de minimis.

Potrivit ***obiectivului*** de acordare, aproximativ 91% din valoarea ajutorului de minimis raportată a fost destinată pentru obiective orizontale, înregistrându-se o creștere față de anul 2023. Această tendință a fost determinată de majorarea cuantumului ajutorului acordat pentru susținerea IMM.

Cea mai mare pondere a ajutorului de minimis a fost raportată sub ***formă*** de subvenții și/sau subsidii, fiind de circa 90% din valoarea total raportată.

[1] Exceptând, ajutorul pentru SIEG și ajutorul destinat remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale și măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței

Valoarea măsurilor de sprijin acordate pentru ***prestarea SIEG*** a fost de 715 788 mii lei. Din valoarea totală a măsurilor de sprijin raportate, ajutorul de stat autorizat a constituit 576 550 mii lei.

Valoarea măsurilor de sprijin oferite în contextul remedierii pagubelor cauzate de calamitățile naturale sau alte situații excepționale a constituit 25 080 mii lei. Conform formei de acordare, furnizorii au raportat, în principal, ajutoare sub formă de subvenții și/sau subsidii.

CAPITOLUL I. Situația social-economică a Republicii Moldova

1.1. În Republica Moldova, în anul 2024, PIB-ul a constituit 323.8 miliarde lei, prețuri curente de piață, fiind în creștere, în termeni reali, cu 0.1% față de anul 2023[2].

1.2. Creșterea PIB în anul 2024 față de anul 2023 a fost cauzată de următoarele activități: informații și comunicații (+0.4%), cu o pondere de 7.1% la formarea PIB; construcțiile (+0.2%), cu o pondere de 7.1% la formarea PIB; activități financiare și asigurări (+0.2%), cu o pondere de 3.6% la formarea PIB; alte activități de servicii (+0.2%), cu o pondere de 1.4% la formarea PIB; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (+0.2%), cu o pondere de 1.2% la formarea PIB; artă, activități de recreere și de agrement (+0.2%), cu o pondere de 1.1% la formarea PIB; activități de cazare și alimentație publică (+ 0.1%), cu o pondere de 1.8% la formarea PIB; industria prelucrătoare (+0.1%), cu o pondere de 7.7% la formarea PIB.

1.3. Influență negativă asupra evoluției PIB au avut următoarele activități: agricultura, silvicultura și pescuitul (-1.3%), cu o pondere de 7.1% la formarea PIB, transport și depozitare (-0.2%), cu o pondere de 4.4% la formarea PIB; învățământ (-0.1%), cu o pondere de 5.9% la formarea PIB[3].

1.4. În anul 2024 exporturile de mărfuri au însumat 3 555.1 milioane dolari SUA, fiind o diminuare cu 12.2% comparativ cu valoarea înregistrată în anul 2023. Importurile de mărfuri au constituit 9 065.2 milioane dolari SUA, nivel superior celui realizat în anul 2023 cu 4.5%. Decalajul considerabil dintre exporturile și importurile de mărfuri a determinat acumularea în anul 2024 a unui deficit al balanței comerciale în valoare de 5 510.1 milioane dolari SUA sau cu 883.2 milioane dolari SUA mai mult față de cel înregistrat în anul 2023[4].

1.5. Rata medie anuală a inflației, în anul 2024, a constituit 4.7%, fiind cu 8.7 p.p. inferioară celei din anul 2023. În prima parte a anului 2024, rata anuală a inflației a urmat o traiectorie descendentă, susținută de o cerere internă moderată, care a generat presiuni dezinflaționiste asupra prețurilor. Presiuni dezinflaționiste au fost determinate de evoluția prețurilor internaționale la produsele alimentare, precum și a prețurilor la

2 Produsul Intern Brut în trimestrul IV și anul 2024. Biroul Național de Statistică. Disponibil: https://statistica.gov.md/ro/produsul-intern-brut-in-trimestrul-iv-si-anul-2024-9497_61702.html

3 Produsul Intern Brut în trimestrul IV și anul 2024. Biroul Național de Statistică. Disponibil: https://statistica.gov.md/ro/produsul-intern-brut-in-trimestrul-iv-si-anul-2024-9497_61702.html

4 Comerțul internațional cu mărfuri al Republicii Moldova în luna decembrie 2024 și în anul 2024. Biroul Național de Statistică. Disponibil: https://statistica.gov.md/index.php/ro/comertul-international-cu-marfuri-al-republicii-moldova-in-luna-decembrie-2024-s-9539_61660.html

producția agricolă și industrială pe piața internă, dar și de scăderea unor tarife. Începând cu luna iunie 2024, rata anuala a inflației a revenit în intervalul de variație a țintei inflației, înregistrând valoarea de 3.8%, conturând o tendință ascendentă până în luna decembrie 2024, când a constituit 7 %, depășind astfel limita superioară a intervalului menționat. Traiectoria ascendentă a ratei anuale a inflației din a doua parte a anului 2024 a fost susținută de unele evoluții sectoriale adverse, printre care condițiile secetoase din vara anului precedent și ajustarea tarifului la gazul din rețea.[5]

1.6. În anul 2024, forța de muncă (populația activă de 15 ani și peste) a constituit 889.1 mii de persoane, fiind în descreștere cu 4.3% față de anul 2023. Numărul șomerilor, estimat conform definiției Biroului Internațional al Muncii, a fost de 35.2 mii, înregistrând o scădere față de nivelul din anul 2023 cu 42.6 mii. Rata șomajului la nivel național a fost de 4% în anul de raportare, fiind în scădere față de anul 2023[6].

1.7. Conform Raportului privind executarea bugetului de stat în anul 2024[7], în anul de raportare, la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă totală de 110 338.5 mil.lei, ceea ce constituie 100.4% față de prevederile anuale. Față de acumulările anului 2023 veniturile au crescut cu 7.9%.

1.8. Ca pondere în PIB, veniturile bugetului public național în anul 2024 au atins un nivel de 34.08%, majorându-se cu 0.4 p.p. față de anul 2023. În structură, partea majoră au deținut impozitele și taxele - 62.1% și au constituit 68 481.3 mil. lei, majorându-se față de anul 2023 cu 5 475.2 mil. lei sau cu 8.7%. Ca pondere în PIB, impozitele și taxele în anul 2024 au constituit – 21.2%, fiind cu 0.4 p.p. mai mult față de nivelul anului 2023.

1.9. În anul 2024 din suma totală a veniturilor bugetului public național, 64.8% revine veniturilor administrate de către Serviciul Fiscal de Stat și 34.7% – veniturilor administrate de către Serviciul Vamal. Sarcina de colectare a veniturilor de către organele fiscale, prevăzută pentru anul 2024, a fost realizată la nivel de 100.5% (cu 374.7 mil. lei mai mult) și de către organele vamale – la nivel de 99.6% (cu 143.5 mil. lei mai puțin). Față de anul 2023, încasările veniturilor administrate de către organele Serviciului Fiscal de Stat au crescut cu 7 465.5 mil. lei sau cu 11.7% și

[5] Raport anual 2024. Banca Națională a Moldovei. Disponibl: https://www.bnm.md/files/Raport_anual_BNM_2024_ISBN.pdf

[6] Forța de muncă: ocuparea și șomajul în anul 2024. Biroul Național de Statistică. Disponibil: https://statistica.gov.md/ro/forta-de-munca-ocuparea-si-somajul-in-anul-2024-9430_61728.html

[7] Raportul privind executarea bugetului de stat în anul 2024 (aprobat de Parlament). Disponibil: https://mf.gov.md/ro/trezorerie/rapoarte-privind-executarea-bugetului/rapoarte-anuale

cele administrate de către organele Serviciului Vamal cu 3 107.6 mil. lei sau cu 8.8%.

1.10. În anul 2024 au fost debursate granturi în sumă de 2 592.3 mil. lei, cu 2 754.7 mil. lei mai puține față de anul 2023. În structura veniturilor bugetului public național, granturile au constituit circa 2.3%. Din totalul granturilor, cele destinate susținerii bugetului reprezintă 68.4% și 31.6% fiind destinate proiectelor finanțate din surse externe. Ponderea granturilor în PIB a constituit circa 0.8 %, fiind cu 1.0 p.p. mai puțin față de nivelul anului 2023.[8]

1.11. Cheltuielile publice au constituit 122 962.6 mil. lei, la nivel de 96.6% din prevederi. În anul 2024, cheltuielile bugetului public național au atestat o creștere cu 5 091.5 mil. lei față de anul 2023 sau cu 4.3%. Ca pondere în PIB, cheltuielile bugetului public național realizate în anul 2024 a fost de 37.97%, fiind cu 0.8 p.p. mai puțin față de anul 2023[9].

1.12. În anul 2024 s-a înregistrat un deficit bugetar în sumă de 12 624.1 mil. lei. Raportat la PIB, deficitul a reprezentat 3.9%, cu 1.2 p.p mai puțin decât în anul 2023 (15 1571.8 mil. lei) și cu 1.5 p.p mai puțin față de prognoza precizată.

1.13. Dinamica indicatorilor macroeconomici nominalizați au determinat concomitent volumul și structura ajutorului de stat acordat beneficiarilor în anul 2024, care va fi prezentat în capitolele următoare din prezentul raport.

[8] Raportul privind executarea bugetului de stat în anul 2024 (aprobat de Parlament). Disponibil: https://mf.gov.md/ro/trezorerie/rapoarte-privind-executarea-bugetului/rapoarte-anuale

[9] Raportul privind executarea bugetului de stat în anul 2024 (aprobat de Parlament). Disponibil: https://mf.gov.md/ro/trezorerie/rapoarte-privind-executarea-bugetului/rapoarte-anuale

CAPITOLUL II. Analiza ajutorului de stat raportat

2.1.Caracterizare generală

2.1. În conformitate cu art.342, alin. (1) din Acordul de Asociere, începând cu 01.01.2016, Republica Moldova urmează să prezinte un raport la fiecare doi ani, urmând Metodologia și modul de prezentare ale analizei anuale a UE privind ajutoarele de stat.

2.2. Pentru a oferi o viziune completă asupra măsurilor de sprijin raportate de furnizori, în tabelul 1 este prezentată valoarea ajutorului, care include ajutoarele de stat acordate în baza cadrului general, ajutoarele oferite întreprinderilor pentru prestarea SIEG, măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței, precum și ajutoarele destinate remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale.

Tabelul 1. *Ajutorul de stat total raportat pentru perioada anilor 2022-2024*

Nr.	Indicatorii	2022*	2023*	2024
1.	**Valoarea ajutorului de stat total raportat,** mii lei ***inclusiv:***	**4 631 010**	**4 695 821**	**4 675 911**
1.1	*Valoarea ajutorului de stat examinat de către Consiliul Concurenței, mii lei*	1 873 079	3 236 591	1 553 881
1.2	*Valoarea ajutorului de stat implementată până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat, mii lei*	222 162	201 876	284 709
1.3	*Valoarea ajutorului de stat destinat remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale, mii lei*	1 612 767	489 911	25 080
1.4	*Valoarea măsurilor de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței, mii lei*	923 002	767 443	2 812 241
2.	**Ponderea în PIB,** %	1.69%	1.55%	1.44%
3.	**Ajutorul de stat pe cap de locuitor**** - *lei*	1 805	1 884	1 930

**datele sunt actualizate în conformitate cu informația prezentată de furnizorii de ajutor de stat*
***numărul locuitorilor este în conformitate cu informația plasată pe pagina web a BNS*

2.3. Informațiile pentru perioada 2022-2023 sunt diferite față de cele prezentate în rapoartele anterioare, fiind actualizate pe baza datelor furnizate de autorități.

2.4. În anul 2024, valoarea totală a ajutorului de stat raportat (în prețuri curente) a fost de 4 675 911 mii lei, echivalentul a 1.44% din PIB. Comparativ cu anul 2023, valoarea totală a măsurilor de sprijin raportate s-a diminuat cu 0.42%.

2.5. În anul de raportare, măsurile de sprijin au fost acordate unui număr de 6 690 de persoane juridice și fizice care desfășoară activitate economică. Printre cei mai semnificativi beneficiari ai acestor măsuri, în anul 2024, au fost Î.M. „Regia Transport Electric", Î.M. „Parcul Urban de Autobuze", Î.M. „Exdrupo", Î.M. „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi" și S.A. „Termoelectrica".

2.6. Din suma totală a ajutorului de stat raportat pentru anul 2024 (4 675 911 mii lei), valoarea ajutorul de stat autorizat conform Legii cu privire la ajutorul de stat a constituit 1 578 961 mii lei, ceea ce reprezintă circa 34% din valoarea totală raportată. Această sumă include și ajutoarele de stat acordate pentru remedierea pagubelor cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale, care, potrivit legislației în vigoare, sunt exceptate de la obligația de notificare către Consiliul Concurenței. Astfel, din valoarea totală, 25 080 mii lei (aproximativ 0.54%) au fost alocați pentru ajutoarele de stat acordate pentru remedierea pagubelor cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale.

2.7. În conformitate cu Metodologia și modul de prezentare ale analizei anuale a UE privind ajutoarele de stat, măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței sunt excluse. Totodată, ajutoarele de stat acordate în baza cadrului general sunt analizate, separat, față de măsurile de sprijin acordate în contextul situației excepționale, pentru SIEG și ajutoarele de minimis.

2.8. În acest context, ajutorul de stat descris în prezentul capitol include ajutoarele de stat raportate pentru anul 2024, respectiv: ajutoarele implementate până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat și ajutoarele de stat autorizate de Consiliul Concurenței.

2.9. În tabelul 2, este prezentată evoluția nivelului ajutorului de stat raportat, excluzând ajutorul acordat pentru prestarea SIEG, ajutorul destinat remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale, precum și măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței.

Tabelul 2. *Ajutorul de stat (exceptând, ajutorul pentru SIEG și ajutorul destinat remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale și măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței) raportat pentru perioada anilor 2022-2024*

Nr.	Indicatorii	2022*	2023*	2024
1.	**Valoarea ajutorului de stat, exprimat în:**			
1.1	mii lei	1 147 944	2 351 849	1 166 605
1.2	mii euro**	57 691	119 729	60 592
2.	**Ponderea în PIB,** %	0.42%	0.77%	0.36%
3.	**Ajutorul de stat pe cap de locuitor*** - *lei*	448	944	481
4.	**Ajutorul de stat pe cap de locuitor*** - *euro*	22	48	25

**datele sunt actualizate în conformitate cu informația prezentată de furnizorii de ajutor de stat*

*** calculat pe baza cursului mediu anual al leului în raport cu euro, sursa BNM (lei/euro, anul 2022= 19.8982, anul 2023= 19.6431și anul 2024= 19.2533)*

****numărul locuitorilor este în conformitate cu informația plasată pe pagina web a BNS*

2.10. Valoarea ajutorului de stat pentru perioada 2023–2024 urmează a fi actualizată în funcție de deciziile Plenului Consiliului Concurenței, care vor fi adoptate cu privire la măsurile de sprijin aflate în proces de examinare la autoritatea de concurență.

2.11. Valoarea ajutorului de stat raportat (în prețuri curente) pentru anul 2024 a constituit 1 166 605 mii lei, înregistrând o diminuare semnificativă față de anul 2023, respectiv cu circa 50 %. Această evoluție a fost determinată de finalizarea duratei de implementare a schemei de ajutor de stat destinat producătorilor agricoli, care a avut drept scop stimularea investiţiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare şi procesare, care face parte din măsura nr. 2 privind efectuarea investiţiilor în prelucrarea şi comercializarea produselor agricole, conform Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, implementată de către AIPA. De asemenea, diminuarea a fost influențată de încetarea aplicării schemei de ajutor de stat „Moldova IT Park" în forma în care aceasta a fost autorizată inițial de către Consiliul Concurenței, schemă gestionată de Serviciul Fiscal de Stat. Un alt factor care a influențat acest trend îl reprezintă diminuarea semnificativă a sprijinului acordat prin schema „Programul de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii", implementată de ODA.

2.12. Potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1112/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de ţinere a Registrului ajutoarelor de stat, furnizorii de ajutor de stat urmau să prezinte, separat, valoarea măsurilor de sprijin acordate din resursele de stat și din fondurile externe. În conformitate cu practica UE în domeniul ajutorului de stat, resursele acordate de către UE, Banca Europeană de Investiții, Fondul European de Investiții sau de instituții financiare internaționale sunt considerate resurse de stat în cazul în care autoritățile naționale au putere discreționară în ceea ce privește utilizarea resurselor respective (în special selecția beneficiarilor).

2.13. În anul 2024, ajutorul de stat acordat din fonduri externe a fost de 58 044 mii lei, reprezentând aproximativ 4.98 % din valoarea totală a ajutorului de stat raportat. Valoarea ajutorului de stat din fonduri externe a înregistrat o creștere în 2024 comparativ cu anii 2022-2023. Această dinamică a fost determinată, în principal, de acordarea ajutorului de stat, inclusiv din fonduri externe în cadrul schemei de ajutor de stat „Programul de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii", implementat de ODA.

2.14. În anul 2024, ponderea ajutorului de stat raportat în PIB-ul Republicii Moldova a fost de 0.36%, înregistrând o scădere comparativ cu anii precedenți. Această evoluție a indicatorului a fost determinată, în principal, de diminuarea semnificativă a valorii ajutorului de stat raportat pentru anul 2024.

2.15. Exprimat în euro, valoarea ajutorului de stat raportată pentru anul 2024 a înregistrat o diminuare față de anul 2023, evoluție determinată de trendul descendent al volumului total al ajutoarelor de stat acordate în anul de raportare.

Valoarea ajutorului de stat raportată pentru anul 2024 (cu excepția ajutoarelor pentru SIEG, a celor destinate remedierii pagubelor provocate de calamități naturale sau alte situații excepționale, precum și a măsurilor de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței) a reprezentat 0.36% din PIB. Aceasta se situează sub pragul de 1% din PIB, ceea ce corespunde cu bunele practici internaționale în domeniul ajutorului de stat.

2.2. Modalitățile de acordare a ajutorului de stat

2.16. Întreprinderile din Republica Moldova pot accesa măsuri de sprijin acordate atât sub formă de ajutoare individuale, cât și prin intermediul schemelor de ajutor de stat.

2.17. Schema de ajutor de stat, în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat, este orice act în baza căruia pot fi acordate ajutoare de stat beneficiarilor definiţi în cuprinsul actului, într-un mod general şi abstract, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare sau orice act în baza căruia ajutoarele care nu sunt legate de un proiect specific pot fi acordate unuia sau mai multor beneficiari pentru o perioadă nedeterminată de timp şi/sau într-un cuantum nedeterminat.

2.18. Ajutorul individual este ajutorul de stat care nu este acordat în baza unei scheme de ajutor de stat sau este acordat în baza unei scheme care trebuie notificată în mod individual.

2.19. Pentru anul 2024, furnizorii de ajutor de stat au raportat 35 de măsuri de sprijin, cu excepția ajutorului pentru SIEG, a ajutoarelor destinate remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale, precum și a măsurilor de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței.

2.20. Potrivit figurii 1, care prezintă structura măsurilor administrate de furnizori în anul 2024, raportată la modalitățile de acordare a ajutoarelor de stat, se observă că furnizorii au continuat să opteze, în special, pentru

implementarea schemelor de ajutor de stat, acestea reprezentând aproximativ 80% din numărul total de măsuri raportate.

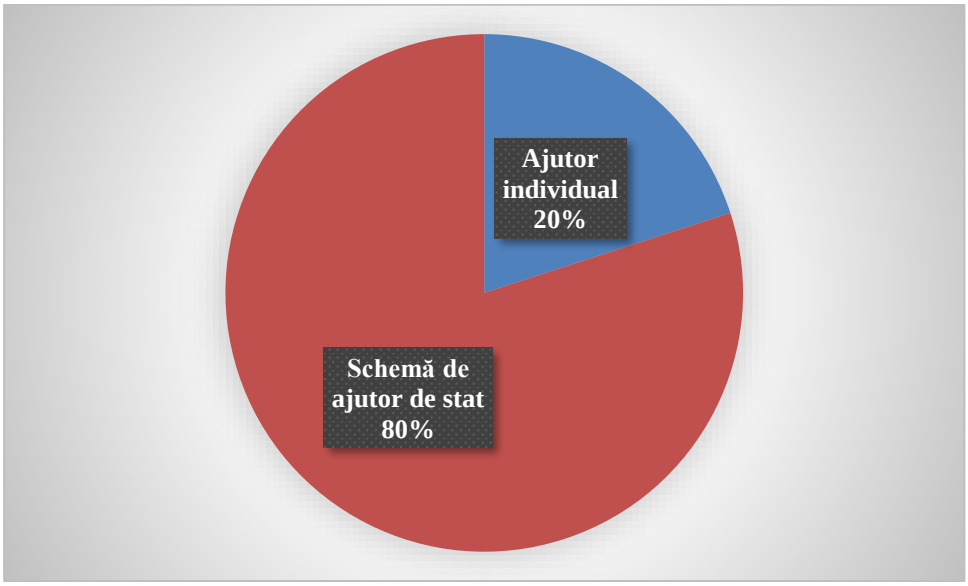

Figura 1. *Structura ajutorului de stat raportat pentru anul 2024, ca ajutoare individuale sau scheme de ajutor de stat*

2.21. Luând în considerare Metodologia și modul de prezentare ale analizei anuale a UE privind ajutoarele de stat, în continuare va fi prezentată o analiză detaliată a ajutorului de stat oferit în funcție de modalitățile de acordare, cu excepția măsurilor de sprijin destinate prestării SIEG, ajutoarelor pentru remedierea pagubelor cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale, precum și măsurilor de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței.

2.22. Din punct de vedere valoric (exceptând ajutorul pentru SIEG, ajutorul destinat remedierii pagubelor cauzate de calamităţi naturale sau de alte situaţii excepţionale și măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței), ajutoarele de stat au fost implementate, preponderent, prin intermediul schemelor de ajutor de stat. O situație comparativă a acestor modalități de acordare, ținând cont de cuantumul ajutoarelor de stat raportate este prezentată în tabelul 3.

Tabelul 3. *Valoarea și structura ajutoarelor de stat în dependență de modalităţile de acordare în perioada anilor 2022-2024*

Nr.	Tipul ajutorului de stat	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.	Scheme de ajutor de stat	1 129 931	98.43	2 335 787	99.32	1 126 120	96.53
2.	Ajutoare individuale	18 013	1.57	16 062	0.68	40 485	3.47
	TOTAL	**1 147 944**	**100**	**2 351 849**	**100**	**1 166 605**	**100**

2.23. Valoarea schemelor de ajutor de stat raportate pentru anul 2024 a înregistrat o scădere semnificativă față de anul 2023, diminuându-se cu

aproximativ 52%. Evoluția negativă a valorii ajutoarelor de stat acordate prin intermediul schemelor a fost determinată, în principal, de încetarea perioadei de implementare a schemei de ajutor de stat destinat producătorilor agricoli, care a avut drept scop stimularea investiţiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare şi procesare, care face parte din măsura 2 privind efectuarea investiţiilor în prelucrarea şi comercializarea produselor agricole, conform Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, implementată de către AIPA. La fel, această diminuare a fost influențată și de încetarea aplicării schemei de ajutor de stat „Moldova IT Park" în forma în care aceasta a fost autorizată inițial de către Consiliul Concurenței, schemă gestionată de Serviciul Fiscal de Stat, precum și de reducerea semnificativă a volumului de ajutor acordat prin schema „Programul de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii", implementată de ODA.

2.24. Cele mai semnificative scheme de ajutor de stat implementate în anul 2024 au fost: „Acordarea subvențiilor instituțiilor teatral-concertistice", gestionată de către Ministerul Culturii, și „Schema de sprijin "tarif fix"", implementată de către Ministerul Energiei. Valoarea cumulată a celor două scheme a constituit aproximativ 50% din valoarea totală a schemelor raportate pentru anul 2024.

Deși în anul 2024 valoarea măsurilor de sprijin acordate prin scheme de ajutor de stat a scăzut semnificativ comparativ cu anul 2023. În anul de raportare s-a menținut tendința de acordare a sprijinului prin intermediul schemelor (cu excepția ajutorului pentru SIEG, a celui destinat remedierii pagubelor provocate de calamități naturale sau alte situații excepționale, precum și a măsurilor de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței). Se precizează faptul că potrivit experienței UE, ajutoarele de stat acordate prin scheme sunt mai puțin nocive pentru mediul concurențial. Acordarea măsurilor de sprijin, predominant prin intermediul schemelor de ajutor de stat, extinde gradul de accesibilitate al măsurilor de sprijin, astfel înregistrând o creștere a numărului de operatori economici eligibili și creând premisele necesare pentru o dezvoltare social-economică durabilă.

2.3. Formele de acordare a ajutorului de stat

2.25. Furnizorii pot acorda ajutoare de stat sub diverse forme: subvenții, scutiri fiscale, garanții în condiții preferențiale și altele. În funcție de politica publică dintr-un anumit domeniu și având în vedere specificul întreprinderilor care vor beneficia de sprijin, furnizorul alege forma de

acordare a ajutorului de stat care oferă cele mai bune condiții pentru a depăși un eșec al pieței sau pentru a reduce o inechitate socială sau regională. Este important de menționat că noțiunea de ajutor de stat este una obiectivă, care nu depinde de forma de acordare, ci de efectele acesteia asupra mediului concurențial.

2.26. Ajutorul de stat poate fi exprimat prin transmiterea de bunuri publice, inclusiv sub formă de mijloace financiare, către un beneficiar sau prin renunţarea furnizorului la anumite venituri viitoare, certe sau posibile pe care le-ar obţine de la un beneficiar. Ținând cont că ajutorul este oferit din resursele statului sau din resursele unităţilor administrativ-teritoriale, acesta poate fi acordat de către furnizor sub formă de renunțări la veniturile și cheltuielile bugetare.

2.27. Cu referire la Metodologia și modul de prezentare ale analizei anuale a UE privind ajutoarele de stat, în continuare va fi expusă o examinare mai detaliată a ajutorului de stat oferit în dependență de formele de acordare, exceptând ajutorul pentru SIEG, ajutorul destinat remedierii pagubelor cauzate de calamităţi naturale sau de alte situaţii excepţionale și măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței.

2.28. În anul 2024, ajutorul de stat raportat sub forma renunțării la veniturile bugetare a constituit 29.54 % din totalul ajutoarelor de stat, înregistrând o reducere cu 6.01 p.p. față de 2023 și o scădere semnificativă cu 32.36 p.p. față de anul 2022.

2.29. În ceea ce privește ajutorul de stat acordat sub formă de cheltuieli bugetare, ponderea acestuia în valoarea totală a ajutorului de stat raportat a fost de circa 70%, în creștere față de anii precedenți. Totuși, în termeni absoluți, această valoare a scăzut semnificativ față de anul 2023, înregistrând o reducere de 45.77%.

2.30. Valoarea ajutorului de stat din perspectiva cheltuielilor și renunţărilor la venituri bugetare înregistrate, în perioada 2022-2024, este prezentată în tabelul 4.

Tabelul 4. *Valoarea și structura ajutorului de stat raportat, din perspectiva cheltuielilor/renunţărilor bugetare înregistrate în perioada 2022-2024*

Nr.	Categoria	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.	Renunțare la venituri bugetare	710 569	61.90	835 863	35.54	344 557	29.54
2.	Cheltuieli bugetare	437 374	38.10	1 515 986	64.46	822 048	70.46
	TOTAL	**1 147 944**	**100**	**2 351 849**	**100**	**1 153 456**	**100**

2.31. Structura și dinamica ajutorului de stat raportat, prin prisma cheltuielilor/renunțărilor bugetare în perioada 2022-2024, este expusă în figura 2.

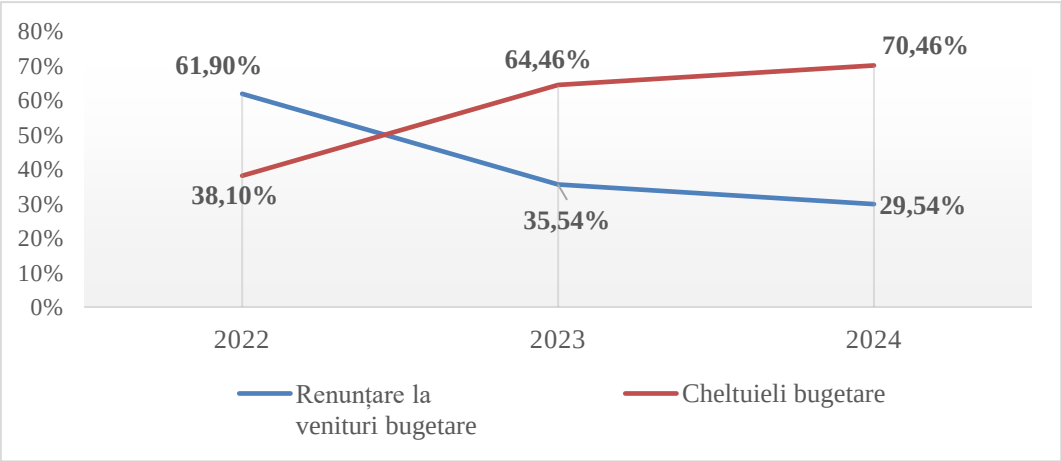

Figura 2.*Structura și dinamica ajutorului de stat raportat (exceptând, ajutorul pentru SIEG, ajutorul destinat remedierii pagubelor cauzate de calamităţi naturale sau de alte situaţii excepţionale și măsurile de sprijin în examinare la Consiliul Concurenței) din perspectiva cheltuielilor/renunțărilor bugetare în perioada 2022-2024*

2.32. În anul 2023[10] ponderea medie a ajutoarelor de stat oferite în UE, sub formă de granturi (una din componentele ajutoarelor de stat oferite ca cheltuieli bugetare), a constituit circa 59% din valoarea totală.

2.33. Structura ajutorului de stat raportat, din perspectiva cheltuielilor și renunțărilor la venituri bugetare, a fost determinată de forma în care furnizorii au acordat ajutorul de stat.

2.34. Valoarea anuală a ajutoarelor de stat, în funcţie de forma prin care întreprinderile au beneficiat de aceste măsuri de sprijin, este prezentată în tabelul 5.

Tabelul 5. *Valoarea și structura ajutorului de stat raportat în funcţie de forma de acordare, în perioada anilor 2022-2024*

Nr.	Forma de acordare	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.	Subvenții și/sau subsidii	432 173	37.65	1 511 486	64.27	817 349	70.06
2.	Alocații bugetare	5 202	0.45	4 500	0.19	1 643	0.14
3.	Scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii	693 411	60.40	820 865	34.90	317 766	27.24
4.	Acordare a unor împrumuturi în condiții preferențiale	15 935	1.39	13 783	0.59	23 221	1.99

10 Ultima informație actualizată referitor la ajutorul de stat acordat în UE, conform raportului Directoratului General pe Concurență ”State aid Scoreboard 2024”. Disponibil https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/68225c70-5570-4e10-b983-53efde939d7f_en?filename=state_aid_scoreboard_note_2024.pdf

Nr.	Forma de acordare	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
5.	Investiții ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decât cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	0	0	0	0	3 056	0.26
6.	Reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței	1 223	0.11	1 216	0.05	3 570	0.31
	TOTAL	**1 147 944**	**100**	**2 351 849**	**100**	**1 166 605**	**100**

2.35. Diminuarea semnificativă a valorii ajutorului de stat raportat sub formă de cheltuieli bugetare în anul 2024, comparativ cu anul 2023, a fost determinată atât de reducerea cuantumului ajutoarelor acordate sub formă de subvenții și/sau subvenții, cât și a alocațiilor bugetare.

2.36. Circa 70% din valoarea totală a ajutorului de stat raportat a fost acordată sub formă de subvenții și/sau subsidii. Ca valoare absolută, ajutorul acordat sub această formă a înregistrat o evoluție oscilantă. Astfel, în anul 2024, valoarea acestuia a scăzut cu aproximativ 46% față de anul 2023, însă a crescut cu circa 89% în raport cu anul 2022.

2.37. Diminuarea semnificativă a valorii ajutorului de stat raportat sub formă de subvenții și/sau subsidii în anul 2024 s-a datorat, în principal, finalizării perioadei de implementare a schemei de ajutor de stat destinat producătorilor agricoli, care a avut drept scop stimularea investiţiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare şi procesare, care face parte din măsura 2 privind efectuarea investiţiilor în prelucrarea şi comercializarea produselor agricole, conform Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, implementată de către AIPA (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-73 din 01.10.2018). Măsura de sprijin a constat în acordarea subvențiilor pentru compensarea parţială la procurarea, cu achitare integrală, a echipamentelor tehnologice şi utilajelor noi, inclusiv a materialelor de construcţie.

2.38. De asemenea, diminuarea valorii ajutorului sub forma nominalizată a fost influențată și de reducerea considerabilă a volumului ajutorului de stat acordat prin schema „Programul de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii”, implementată de ODA (autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-66 din 02.11.2022).

Măsura de sprijin a constat în acordarea de subvenții pentru IMM, pentru înlocuirea echipamentelor și utilajelor tehnice ineficiente cu soluții tehnologice moderne, precum și optimizarea costurilor de producție prin implementarea măsurilor de eficiență energetică.

2.39. În anul 2024, cea mai mare pondere a măsurilor de sprijin acordate sub formă de subvenții și/sau subsidii a fost direcționată către domeniul protecției mediului, aceasta reprezentând aproximativ 33% din valoarea totală a ajutoarelor de stat acordate sub această formă. Cea mai mare parte a subvențiilor a fost acordată în cadrul schemei de ajutor de stat „tarif fix", gestionată de Ministerul Energiei (autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. EMAS-30 din 30.09.2024). Măsura de sprijin a constat în garantarea pentru producătorii eligibili mici a obținerii veniturilor calculate pe baza tarifelor fixe și a cantităților de energie electrică produse, pentru perioada rămasă din contract până la atingerea termenului de 15 ani.

2.40. Diminuarea valorii ajutorului de stat acordat sub formă de cheltuieli bugetare în anul 2024, comparativ cu anii precedenți, a fost determinată inclusiv de reducerea valorii ajutorului raportat sub formă de alocații bugetare. Astfel, aceasta a înregistrat o reducere de aproximativ 63% față de anul 2023 și de circa 68% comparativ cu anul 2022. Această evoluție negativă a fost determinată de reducerea cuantumului schemei de ajutor de stat „Ajutor de stat pentru cercetare și inovare", implementată de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-09 din 10.05.2024).

2.41. Ajutorul de stat acordat sub formă de alocații bugetare, în anul 2024, a fost exclusiv alocat pentru cercetare, dezvoltare și inovare.

2.42. Diminuarea valorii ajutorului de stat acordat sub formă de cheltuieli bugetare a fost atenuat de oferirea ajutorului sub formă de investiții ale furnizorului (dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decât cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent). Măsura de sprijin a fost acordată Î.M. „Direcția de Troleibuze Bălți" de către Primăria municipiului Bălți, prin scutirea acesteia de la plata defalcărilor din profitul net obținut în anul 2023 către bugetul local (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței ASER - 07 din 19.02.2025).

2.43. În anul 2024, aproximativ 27% din valoarea ajutorului de stat raportat a fost acordată beneficiarilor sub formă de scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii.

2.44. Valoarea ajutorului de stat acordat sub formă de scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii a înregistrat o diminuare semnificativă față de anii 2022 și 2023, reducându-se cu 61.29% și,

respectiv, 54.17%. Această scădere s-a datorat încetării aplicării schemei de ajutor de stat „Moldova IT Park”, în forma autorizată inițial de Consiliul Concurenței, administrată de Serviciul Fiscal de Stat (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-17 din 29.03.2018). Măsura de sprijin a constat în aplicarea unui impozit unic rezidenților Moldova IT Park.

2.45. Aproximativ 43% din valoarea ajutorului de stat raportat, acordat sub formă de scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii în anul 2024, a fost direcționată spre protecția mediului. Măsura de sprijin constă în acordarea unor facilități la calcularea și achitarea accizelor de către subiecții impunerii cu privire la vehiculele de la poziţiile tarifare 870360, 870370000, precum și la autoturismele de la pozițiile tarifare 870340, 870350000 (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-52 din 28.10.2021).

2.46. Reducerea valorii ajutorului de stat acordat sub formă de renunțare la venituri bugetare a fost atenuată de creșterea cuantumului ajutorului acordat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale, precum și prin reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate (inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței).

2.47. Valoarea ajutorului de stat acordat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale a înregistrat o creștere de 64.48% față de anul 2023 și de 45.72% comparativ cu anul 2022. Această evoluție a fost determinată în principal de creșterea valorii ajutorului de stat oferit Î.S. „Calea Ferată din Moldova” de către Ministerul Finanțelor, în cadrul proiectului de achiziție a locomotivelor și restructurarea infrastructurii feroviare (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței ASS-44 din 02.07.2015).

2.48. La fel ca în anul 2023, aproximativ 99% din valoarea ajutorului de stat acordat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale a fost direcționată către obiective sectoriale, în special în sectorul transportul feroviar.

2.49. În anul 2024, valoarea ajutorului de stat acordat sub formă de reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate (inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței) a înregistrat o creștere de circa 2 ori comparativ cu anii precedenți. Această creștere semnificativă a fost determinată de acordarea ajutorului de stat Î.M. „Direcția Troleibuze Bălți” sub formă de scutire de la plata locațiunii mijloacelor fixe, proprietate a municipiului, transmise în gestiune economică întreprinderii de către Primăria municipiului Bălți (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței ASER - 07 din 19.02.2025).

2.50. Aproximativ 67% din valoarea ajutorului de stat raportat sub această formă a fost alocată obiectivelor sectoriale, în special pentru asigurarea serviciilor de transport public de călători.

2.51. Date privind valoarea ajutoarelor de stat raportate pe forme și obiective de acordare se regăsesc în Anexa nr. 3.

În anul 2024, ajutorul de stat a continuat să fie acordat preponderent sub formă de cheltuieli bugetare, în special sub formă de subvenții și/sau subsidii, reprezentând aproximativ 70% din total. Ponderea ajutorului acordat sub formă de renunțări la venituri bugetare a diminuat în 2024, însă această reducere a fost atenuată prin majorarea valorii ajutoarelor acordate prin împrumuturi preferențiale și reduceri de preț la bunuri.

2.4. Obiectivele de acordare a ajutorului de stat

2.52. În conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat, cu excepţia derogărilor stabilite în art.4 şi art.5, acordarea ajutorului de stat este considerată incompatibilă cu mediul concurenţial normal.

2.53. În art.5 din Legea cu privire la ajutorul de stat sunt specificate obiectivele conform cărora ajutoarele de stat pot fi considerate compatibile cu mediul concurențial normal, și anume: ajutorul destinat să remedieze o perturbare gravă a economiei; ajutorul pentru instruirea angajaţilor şi pentru crearea de noi locuri de muncă; ajutorul acordat pentru susținerea IMM; ajutorul pentru cercetare, dezvoltare şi inovare; ajutorul destinat protecţiei mediului înconjurător; ajutorul acordat beneficiarilor ce prestează SIEG; ajutorul acordat pentru salvarea beneficiarilor aflaţi în dificultate; ajutorul pentru înfiinţarea de întreprinderi de către femeile antreprenor; ajutorul sectorial, în funcţie de sectoarele de activitate ale economiei naţionale și ajutorul pentru dezvoltarea regională.

2.54. Evaluarea compatibilității ajutoarelor de stat cu un mediu concurențial normal se realizează în funcție de obiectivul principal stabilit la momentul alocării acestora.

2.55. În prezentul raport sunt analizate ajutoarele de stat în funcţie de obiectivul principal la acordare, după cum urmează.

a) **ajutoare de stat pentru obiective orizontale** se referă la ajutoarele de stat acordate persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate economică, indiferent de domeniu de activitate al acestuia, pentru realizarea în bune condiții a unor acțiuni, cum ar fi: promovarea investițiilor, IMM pentru consultanță și participarea lor la târguri, instruirea angajaţilor, crearea de noi locuri de muncă, cercetare-dezvoltare și inovare, protecţia mediului etc.

b) **ajutoare de stat pentru obiective sectoriale** se referă la ajutoarele de stat destinate unui anumit domeniu de activitate economică, spre exemplu:

dezvoltarea rapidă a reţelelor de comunicaţii electronice în bandă largă, serviciile publice de transport feroviar şi rutier de călători, pentru întreprinderile feroviare, sectorul financiar etc. Totodată, în această categoria de ajutoare vor fi incluse și măsurile de sprijin oferite pentru *promovarea culturii şi conservarea patrimoniului cultural*, care sunt destinate pentru obiective și activități culturale, precum: muzee, arhive, biblioteci, centre sau spații artistice și culturale, teatre, opere, săli de concerte, alte organizații care se ocupă de spectacole live, instituții care se ocupă de patrimoniul filmografic și alte infrastructuri, organizații și instituții artistice și culturale similare; patrimoniul material, imobil și mobil, inclusiv siturile arheologice, monumentele, siturile și clădirile istorice; patrimoniul natural legat de patrimoniul cultural sau dacă este recunoscut, în mod oficial, ca patrimoniu cultural sau natural de către autoritățile publice competente ale statului etc.

c) **ajutoare de stat pentru dezvoltare regională** sunt destinate să favorizeze dezvoltarea economică a anumitor regiuni defavorizate prin sprijinirea investițiilor și a creării de noi locuri de muncă, prin extinderea și diversificarea activităților economice ale întreprinderilor situate în regiunile slab dezvoltate și prin încurajarea întreprinderilor să înființeze noi unități în aceste regiuni. Ajutorul de stat regional cuprinde ajutorul pentru investiţii acordat întreprinderilor mari, mici şi mijlocii, ajutoarelor regionale pentru întreprinderile mici nou-create şi, în anumite circumstanţe excepţionale, ajutoarele pentru operare.

d) **ajutoare destinate remedierii pagubelor cauzate de calamităţi naturale sau de alte situaţii excepţionale.**

e) **ajutoare de stat acordate beneficiarilor pentru prestarea SIEG** – ajutoare de stat sub forma compensaţiilor acordate beneficiarilor cărora le-a fost încredinţată prestarea unor SIEG. Se precizează faptul că, SIEG sunt activități economice care sunt destinate populației și sunt în interesul societății, dar pe care întreprinderile nu le-ar presta (sau le-ar presta în alte condiții în ceea ce privește calitatea, siguranța, accesibilitatea, tratamentul egal sau accesul universal), fără intervenție publică.

2.56. Valoarea ajutorului de stat raportat pe obiective este prezentat în tabelul 6.

Tabelul 6. *Valoarea și structura ajutorului de stat raportat pe obiective, în perioada anilor 2022-2024*

Nr.	Obiectivul	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.	**Obiective orizontale**	**136 304**	**11.87**	**1 009 072**	**42.91**	**597 052**	**51.18**
1.1.	Cercetare-dezvoltare și inovare	5 202	0.45	4 500	0.19	1 643	0.14
1.2.	Protecția mediului	89 634	7.81	226 439	9.63	401 132	34.38

Nr.	Obiectivul	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.3.	Pentru susținerea IMM	20 749	1.81	736 491	31.32	169 201	14.50
1.4.	Ajutor pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă	20 719	1.80	41 642	1.77	25 077	2.15
2.	**Ajutor sectorial, în funcție de sectoarele de activitate ale economiei naționale,** *inclusiv:*	**339 971**	**29.62**	**370 175**	**15.74**	**485 186**	**41.59**
2.1.	Ajutor pentru promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural	257 512	22.43	294 799	12.53	350 954	30.08
3.	**Ajutor de stat pentru dezvoltare regională**	**671 669**	**58.51**	**972 603**	**41.35**	**84 366**	**7.23**
	TOTAL	**1 147 944**	**100**	**2 351 849**	**100**	**1 166 605**	**100**

2.57. Pornind de la experiența UE în domeniul analizei ajutoarelor de stat, în continuare vor fi analizate ajutoarele de stat raportate, cu excepția ajutorului pentru SIEG, a ajutoarelor destinate remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale, precum și măsurile de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței.

2.58. În anul 2024, structura ajutorului de stat raportat a înregistrat modificări semnificative în ceea ce privește obiectivele de acordare, comparativ cu anii precedenți.

2.59. În anul de raportare, ponderea cea mai mare a fost alocată obiectivelor orizontale, care au cumulat peste 50% din valoarea totală a ajutoarelor de stat. În ceea ce privește evoluția cuantumului ajutorului de stat acordat pentru obiective orizontale, acesta a înregistrat o diminuare de 40.83% comparativ cu anul 2023, însă a crescut de aproximativ 3.4 ori față de nivelul anului 2022. Această evoluție oscilantă s-a datorat în special dinamicii ajutorului de stat acordat pentru susținerea IMM și ajutorului pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă.

2.60. În anul 2024, ponderea ajutorului de stat destinat obiectivelor sectoriale a crescut semnificativ, atingând 41.59 % din valoarea totală a ajutoarelor de stat raportate. În termeni absoluți, valoarea sprijinului acordat pentru obiective sectoriale a înregistrat o creștere de 31.07% față de anul 2023 și de 42.71% comparativ cu anul 2022. Această tendință ascendentă a fost determinată, în principal, de majorarea ajutorului de stat alocat pentru promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural, care a

reprezentat o componentă esențială în structura ajutorului de stat sectorial acordat în anul 2024.

2.61. Ponderea ajutorului de stat destinat dezvoltării regionale a înregistrat o scădere accentuată, diminuându-se de la 58.51% în anul 2022 la doar 7.23% în anul 2024. Această evoluție a fost însoțită de o reducere substanțială a volumului total al ajutorului acordat, înregistrând o diminuare de 91.33% față de anul 2023 și de 87.44% comparativ cu anul 2022. Diminuarea semnificativă se explică, în principal, prin finalizarea aplicării unor scheme de ajutor de stat orientate spre dezvoltarea regională.

O analiză mai detaliată referitor la ajutoarele de stat raportate pe obiective este prezentată în continuare.

Obiective orizontale

2.62. Dinamica și structura valorii ajutorului de stat alocat pentru obiective orizontale au înregistrat variații în perioada 2022-2024, conform datelor prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 7. *Valoarea și structura ajutorului de stat raportat pe obiective orizontale. în perioada anilor 2022-2024*

Nr.	Obiectiv orizontal	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.	Pentru susținerea IMM	20 749	15.22	736 491	72.99	169 201	28.34
2.	Cercetare-dezvoltare și inovare	5 202	3.82	4 500	0.45	1 643	0.28
3.	Protecția mediului	89 634	65.76	226 439	22.44	401 132	67.19
4.	Ajutor pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă	20 719	15.20	41 642	4.13	25 077	4.20
	TOTAL	**136 304**	**100**	**1 009 072**	**100**	**597 052**	**100**

2.63. În anul 2024, cea mai mare parte a ajutorului de stat acordat pentru obiectivele orizontale a fost direcționată către protecția mediului, aceasta constituind circa 67% din total. Ponderea ridicată a fost determinată de o creștere semnificativă a valorii ajutorului de stat în acest domeniu, cu 77.15% față de anul 2023. Această evoluție a fost influențată în mod special de majorarea valorii schemei de ajutor de stat „tarif fix”, gestionată de Ministerul Energiei (autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. EMAS-30 din 30.09.2024). Obiectivul măsurii de sprijin este promovarea dezvoltării surselor regenerabile de energie, diversificarea mixului energetic, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea nivelului de inovare în sectorul energetic. În anul

2024, de această măsură au beneficiat 179 de întreprinderi, valoarea totală a sprijinului acordat fiind de 262 144 mii lei.

2.64. O altă măsură de sprijin acordată pentru protecția mediului de către Serviciul Vamal este schema de ajutor de stat „Scutiri la plata accizei pentru autoturismele cu motor hibrid” (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-52 din 28.10.2021). Obiectivul acestei măsuri de sprijin este protecția mediului, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Valoarea acestei scheme de ajutor de stat a înregistrat, de asemenea, o creștere de aproximativ 59% în anul 2024, comparativ cu anul 2023. Această evoluție a fost determinată de creșterea importului de autoturisme care au beneficiat de scutiri.

2.65. În anul de raportare au continuat efectuarea plăților în cadrul schemelor de ajutor de stat implementate de către I.P. ”Centrul Național pentru Energia Durabilă”, după cum urmează:

1) apelul de propuneri de proiect nr. 3. Finanțarea cu titlu gratuit și/sau oneros, a proiectelor de investiții pentru creșterea eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă în Republica Moldova, autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-09 din 15.03.2016;
2) proiectul -pilot. Finanțarea cu titlu gratuit și/sau oneros a proiectelor de investiții pentru creșterea eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă în Republica Moldova, autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-19 din 22.05.2017;
3) apelul de propuneri de proiect nr.1. Finanțarea cu titlu gratuit și/sau oneros a proiectelor de investiții pentru creșterea eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă în Republica Moldova, autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-43 din 09.09.2020.

2.66. Circa 20% din numărul întreprinderilor care au beneficiat de ajutor pentru protecția mediului au primit aproximativ 77% din valoarea totală a măsurilor de sprijin destinate acestui obiectiv. Cei mai semnificativi beneficiari ai ajutorului de stat pentru protecția mediului au fost „Continent” S.R.L., „GT Sport Auto” S.R.L., „BIO Energy Farm” S.R.L., „Autospace” S.R.L. și „Cipauto” S.R.L. Toate întreprinderile menționate, cu excepția „BIO Energy Farm” S.R.L., au beneficiat de măsuri de sprijin în cadrul schemei de ajutor de stat „Scutiri la plata accizei pentru autoturismele cu motor hibrid”. În ceea ce privește „BIO Energy Farm”

S.R.L., aceasta a beneficiat de sprijin prin schema „tarif fix”, gestionată de Ministerul Energiei.

2.67. Circa 28% din valoarea ajutorului de stat acordat pentru obiectivele orizontale a fost direcționată către susținerea IMM. Totuși, în anul 2024, valoarea măsurii de sprijin destinate IMM a înregistrat o diminuare de circa 77% față de anul precedent. Această scădere semnificativă a fost determinată, în principal, de reducerea cuantumului schemei de ajutor de stat „Programul de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii”, de asemenea implementată de ODA (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-66 din 02.11.2022). Astfel, valoarea acestei scheme a scăzut cu 80% în anul 2024 comparativ cu anul 2023. Această dinamică a valorii schemei de ajutor de stat nominalizate s-a datorat în special bugetului limitat alocat pentru anul 2024. Măsura de sprijin are ca scop principal sporirea performanței IMM, prin înlocuirea echipamentelor și utilajelor tehnice ineficiente cu soluții tehnologice moderne, precum și prin optimizarea costurilor de producție prin aplicarea măsurilor de eficiență energetică.

2.68. Diminuarea ajutorului de stat acordat IMM a fost parțial atenuată prin implementarea unei noi scheme de ajutor de stat de către ODA, și anume „Programul de stimulare a investițiilor ”373”” (autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-24 din 15.08.2024). Scopul acestei măsuri de sprijin a fost asigurarea accesului la finanțare pentru IMM. În anul 2024, de această schemă au beneficiat 366 de întreprinderi, valoarea totală a sprijinului acordat fiind de 13 105 mii lei.

2.69. Circa 20% din numărul întreprinderilor care au beneficiat de ajutor de stat pentru susținerea IMM au primit aproximativ 71% din valoarea măsurilor de sprijin orientate spre obiectivul nominalizat. Cea mai mare pondere a ajutorului de stat pentru susținerea IMM a fost acordat ”PDG Fruct” S.R.L., „Tribus – Prim” S.R.L., „Industrial Manufacturing Group” S.R.L. și „ADRIKA” S.R.L. Toate întreprinderile au beneficiat de schema de ajutor de stat „Programul de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii”, implementat de către ODA.

2.70. Ponderea ajutorului de stat acordat pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă a constituit 4.20% din valoarea totală a ajutoarelor de stat în anul 2024. Valoarea acestui tip de sprijin a înregistrat o scădere de circa 40% față de anul 2023, diminuare determinată în principal de reducerea valorii schemei de ajutor de stat „Ajutor pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă”, gestionată de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR

– 16 din 28.06.2024). Această reducere a avut un impact semnificativ asupra trendului general, întrucât schema a fost una dintre principalele surse de sprijin pentru acest obiectiv. Măsura de sprijin a înregistrat o diminuare de aproximativ 49% comparativ cu anul precedent. Schema constă în acordarea de subvenții întreprinderilor pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă.

2.71. Circa 20% din numărul întreprinderilor beneficiare de ajutor de stat pentru instruirea angajaţilor şi pentru crearea de noi locuri de muncă au primit aproximativ 80% din cuantumul ajutorului acordat pentru obiectivul supra nominalizat. Se precizează că principalii beneficiari ai ajutorului de stat au fost Asociația Obștească „Asociația Nevăzătorilor din Moldova", Asociația Obștească „Societatea Invalizilor din Republica Moldova" și Asociația Surzilor. Măsurile de sprijin de care au beneficiat organizațiile menționate au fost instituite înainte de intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat. În cadrul alinierii schemelor de ajutor de stat existent, Consiliul Concurenței a constatat că măsurile de sprijin oferite organizațiilor și întreprinderilor societăților orbilor, societăților surzilor și societăților invalizilor constituie ajutor de stat și urmează a fi aliniate la legislația UE în domeniul ajutorului de stat de către autoritățile administrației publice responsabile.

2.72. În ceea ce privește ajutorul de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare, valoarea totală acordată pentru acest obiectiv orizontal a reprezentat 0.28% din valoarea totală a ajutoarelor de stat în anul 2024. Comparativ cu anul 2023, s-a înregistrat o scădere de aproximativ 63% a valorii sprijinului acordat pentru acest domeniu.

2.73. Diminuarea cuantumului ajutorului de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare a fost determinată de reducerea bugetului alocat schemei de ajutor de stat implementate de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.

2.74. Schema de ajutor de stat implementată de către Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare constă în finanțarea din bugetul de stat a proiectelor de inovare și transfer tehnologic care corespund priorităților strategice stabilite în Programul național în domeniile cercetării și inovării, aprobat de Guvern (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO - 15 din 13.05.2021și Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-09 din 10.05.2024). În anul 2024, valoarea totală a ajutorului acordat, în cadrul acestei scheme de ajutor de stat, a fost de 1 643 mii lei.

2.75. Beneficiarii măsurilor de sprijin acordate pentru cercetare - dezvoltare și inovare au fost: Universitatea de Stat din Moldova, „Institutul

Cardiologie" IMSP, Universitatea Tehnică a Moldovei, „Coordinate" S.R.L., USMF „N.Testemițianu" și „Softcom" S.R.L.

Obiective sectoriale

2.76. În anul 2024, valoarea ajutorului de stat sectorial a fost de 485 186 mii lei, reprezentând circa 42% din valoarea totală a ajutorului de stat raportat.

2.77. Ajutoarele de stat sectoriale au fost direcționate către sectoare specifice, după cum urmează (figura 3).

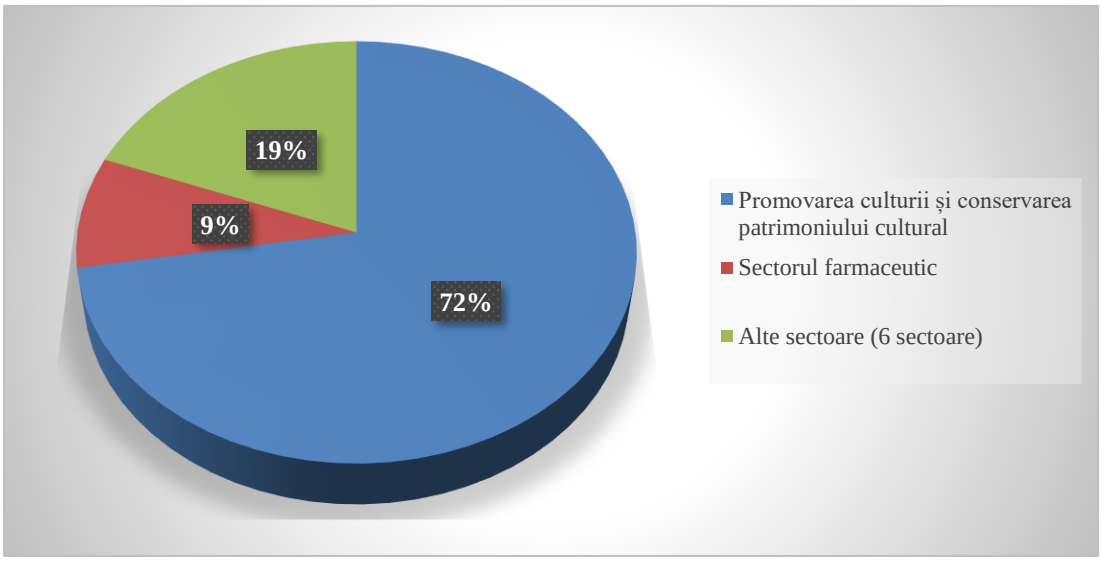

Figura 3. *Structura ajutorului de stat sectorial*

2.78. În figura 3, se observă că o pondere semnificativă a ajutorului de stat a fost orientată spre promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural, aceasta reprezentând aproximativ 72% din valoarea totală. Circa 96% din măsurile de sprijin acordate pentru promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural au fost implementate prin două scheme de ajutor de stat destinate acordării de subvenții instituțiilor teatral-concertistice. Prima este schema de ajutor de stat „Acordarea subvențiilor instituțiilor teatral-concertistice", implementată de Ministerul Culturii (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr.ASS-100 din 19.12.2019). A doua schemă, cu același obiectiv, este gestionată de Consiliul municipal Chișinău (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-15 din 21.06.2024) și constă în acordarea ajutorului de stat instituțiilor publice teatrale și concertistice din municipiul Chișinău, înființate de Consiliul municipal Chișinău.

2.79. O altă măsură de sprijin implementată de Ministerul Culturii constă în acordarea de subvenții pentru realizarea filmelor și a altor opere audiovizuale (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr.

ASER-23 din 17.07.2025). De asemenea, Ministerul Culturii a acordat sprijin financiar în cadrul schemei de ajutor de stat „Susținerea financiară a publicațiilor publice periodice", destinată redacțiilor publicațiilor periodice de stat adresate copiilor de vârstă preșcolară și școlară (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. EMAS-10 din 06.03.2025).

2.80. În anul 2024 a fost acordat ajutor de stat Întreprinderii de Stat - Publicația Periodică - ziarului „Вести Гагаузии" de către Direcția Generală de Finanțe a UTA Găgăuzia al Comitetului Executiv al Găgăuziei și de către Primăria municipiului Comrat, în vederea asigurării editării buletinului oficial „Ekspres-Kanon" (autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-05 din 22.03.2024).

2.81. Un alt ajutor de stat sectorial implementat în anul 2024 a constat în acordarea de ajutor de stat Î.M. „Direcția de Troleibuze din Bălți" de către Primăria municipiului Bălți, pentru susținerea prestării serviciilor de transport public de călători (autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr.ASER-07 din 19.02.2025).

2.82. La fel, în anul 2024 a continuat acordarea ajutorului de stat Î.S. „Calea Ferată din Moldova" de către Ministerul Finanțelor, în cadrul proiectului de achiziție a locomotivelor și restructurarea infrastructurii feroviare (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței ASS-44 din 02.07.2015).

2.83. Referitor la măsurile de sprijin acordate sectorului farmaceutic și celelalte măsuri raportate în conformitate cu obiectivul menționat, acestea constituie ajutoare de stat existente, care urmează să fie ajustate pentru a corespunde angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere.

2.84. Se remarcă faptul că, aproximativ 20% din numărul întreprinderilor au beneficiat de circa 99% din valoarea ajutorului de stat sectorial. Cei mai semnificativi beneficiari a acestor măsuri de sprijin au fost: I.P. „Teatrul National de Opera și Balet Maria Bieșu", Î.S. OCI „Moldova-Concert" și I.P. „Filarmonica Nationala Serghei Lunchevici".

Ajutoare de stat pentru dezvoltare regională

2.85. Potrivit normelor UE, întreg teritoriu al Republicii Moldova corespunde criteriilor ce caracterizează regiunea defavorizată. Astfel, până la data de 10 septembrie 2024, conform Hărții ajutoarelor regionale a Republicii Moldova, toate regiunile de dezvoltare ale țării erau eligibile pentru acordarea ajutoarelor de stat aferente obiectivului analizat, cu o intensitate maximă admisibilă de 50%.

2.86. Începând cu 10.09.2024 a intrat în vigoare o nouă Hartă a ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională, valabilă pentru perioada 2024–2027. Potrivit acesteia, nivelul maxim al intensității ajutorului de stat a fost majorat la 60%, ceea ce reprezintă o creștere cu 10 p.p. față de harta regională anterioară. Această modificare a fost realizată în conformitate cu legislația UE, stabilirea intensității maxime admisibile fiind determinată de nivelul de dezvoltare economică al regiunilor și densitatea populației.

2.87. În anul 2024, ponderea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională a constituit circa 7% din volumul total al ajutoarelor de stat.

2.88. Diminuarea semnificativă atât a valorii ajutorului de stat cât și a ponderii acesteia în total s-a datorat în mare parte încetării implementării schemei de ajutor „Moldova IT Park", în forma autorizată inițial de Consiliul Concurenței, administrată de Serviciul Fiscal de Stat (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței ASS-17 din 29.03.2018) și a încheierii schemei de ajutor de stat destinat producătorilor agricoli, care a avut drept scop stimularea investiţiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare şi procesare, care face parte din măsura 2 privind efectuarea investiţiilor în prelucrarea şi comercializarea produselor agricole, conform Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, gestionată de către AIPA.

2.89. În anul de raportare a continuat implementarea măsurilor de sprijin autorizate de către Consiliul Concurenței:

a) schema de ajutor de stat oferită în condițiile actelor normative aferente Programului de asistență condiționată finanțat din contul creditului Guvernului Republicii Polone acordat Guvernului Republicii Moldova pentru realizarea proiectelor în domeniul agriculturii, procesării produselor alimentare și infrastructurii aferente acestora, sub forma de împrumuturi în condiții preferențiale (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-4 din 02.02.2017).

b) ajutor de stat acordat pentru crearea PI "Edineț" (autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-20 din 16.06.2014).

c) schema de ajutor de stat pentru dezvoltare regională, orientată către regiunea de dezvoltare UTA Găgăuzia, instituită în baza prevederilor Legii UTA Găgăuzia nr. 73/2016 cu privire la investiții (autorizată prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-25 din 25.04.2019).

2.90. În anul 2024 a continuat acordarea ajutoarelor de stat, în baza Codului fiscal, rezidenților zonelor economice libere. Aceste măsuri constituiau

ajutoare de stat existente. Conform Acordului de Asociere, măsurile de sprijin urmau să fie aliniate la normele europene până la data de 1 septembrie 2024. În vederea realizării acestui angajament a fost aprobată Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere, prin Hotărârea Guvernului nr. 882/2024. Această măsură de sprijin a fost autorizată de către Consiliul Concurenței prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-27 din 02.09.2024.

2.91. Circa 94% din valoarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională a fost orientată spre 20% din beneficiari. Cei mai semnificativi benficiari ai măsurilor de sprijin pentru dezvoltare regională au fost: I.C.S. „GG Cables & Wires EE" S.R.L., „DK-Intertrade" S.R.L. și „DRAEXLMAIER" S.R.L. Întreprinderile sus-menționate au beneficiat de ajutoare de stat în calitate de rezidenți ai zonelor economice libere.

În anul 2024 s-a evidențiat o modificare a structurii ajutorului de stat conform obiectivelor. Astfel, cea mai mare pondere a ajutorului de stat a fost orientat spre obiective orizontale și sectoriale. Modificarea structurii ajutorului de stat a fost determinată și de închiderea unor scheme existente. Potrivit experienței internaționale în domeniul ajutorului de stat, de regulă, ajutoarele de stat orizontale şi pentru dezvoltare regională au un impact mai puțin nociv asupra mediului concurențial şi din aceste considerente sunt mai acceptate în comparaţie cu ajutoarele de stat sectoriale.

2.5. Furnizorii ajutorului de stat

2.92. Furnizor al ajutorului de stat, în conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat, este orice autoritate publică sau orice persoană juridică care administrează direct ori indirect resursele statului sau ale unităţilor administrativ-teritoriale. Resursele de stat sau ale unităţilor administrativ-teritoriale sunt totalitatea patrimoniului, inclusiv sub formă de mijloace financiare ce aparțin statului, unităţilor administrativ-teritoriale, inclusiv unității teritoriale autonome Găgăuzia.

2.93. Pentru anul 2024 au fost raportate 35 de măsuri de sprijin oferite în baza cadrului general, dintre care 28 au fost prezentate de APC, iar 7 de APL. În funcție de valoarea ajutorului de stat raportat, aproximativ 95% din cuantumul total a fost oferit de către APC, datorită numărului mai mare de măsuri de sprijin acordate și a cuantumului mai mare per măsură raportat.

2.94. În tabelul 8 este prezentată valoarea ajutorului de stat raportat, detaliată pe furnizorii de ajutor de stat.

Tabelul 8. *Ajutorul de stat raportat per furnizori în perioada 2022-2024*

Nr.	Furnizorul	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.	Ministerul Culturii	230 160	20.05	257 936	10.97	310 788	26.64
2.	Serviciul Vamal	95 706	8.34	124 385	5.29	219 879	18.85
3.	ODA	20 749	1.81	736 491	31.32	169 201	14.50
4.	Serviciul Fiscal de Stat	597 705	52.07	696 480	29.61	97 887	8.39
5	APL	27 881	2.43	37 384	1.59	56 107	4.81
6.	Alți furnizori	175 743	15.31	499 172	21.22	312 743	26.81
TOTAL		**1 147 944**	**100**	**2 351 849**	**100**	**1 166 605**	**100**

2.95. În conformitate cu informațiile din tabelul 8, în anul 2024 cei mai mari furnizori de ajutor de stat au fost ODA, Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal de Stat și Ministerul Culturii, aceștia cumulând 68.38% din valoarea totală a ajutoarelor de stat raportate.

2.96. În anul de raportare, Ministerul Culturii a continuat implementarea mai multor scheme de ajutor de stat, printre care: schema destinată acordării subvențiilor instituțiilor publice teatral-concertistice, schema pentru subvenționarea realizării filmelor și a altor opere audiovizuale și schema de ajutor de stat privind susținerea financiară a publicațiilor publice periodice.

2.97. În anul 2024, ajutorul de stat acordat de către Serviciul Vamal a înregistrat o creștere semnificativă față de anii anteriori. Această evoluție a fost determinată, în special, de majorarea valorii sprijinului oferit prin schema de ajutor de stat „Scutiri la plata accizei pentru autoturismele cu motor hybrid”.

2.98. În anul de raportare, ODA a implementat două scheme de ajutor de stat. Ponderea cea mai mare (circa 84%) a fost atribuită măsurilor de sprijin acordate în cadrul schemei de ajutor de stat „Programul de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii”. Totodată, în anul de raportare a fost lansată schema de ajutor de stat „Programul de stimulare a investițiilor «373»”. În același an, schema de ajutor de stat „Programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora” a fost finalizată, cu efectuarea plăților finale aferente ajutoarelor de stat.

2.99. În anul 2024, valoarea ajutorului de stat acordat de Serviciul Fiscal de Stat a înregistrat o diminuare de aproximativ 86% față de anul 2023. Această diminuare semnificativă a fost determinată de încetarea implementării schemei de ajutor de stat „Moldova IT Park” în forma autorizată de către Consiliul Concurenței.

2.100. Date privind valoarea și formele ajutoarelor de stat raportate de furnizorii de ajutor de stat pot fi găsite în Anexa nr. 4.

2.101. În anul 2024, din totalul măsurilor raportate de APC, 26 de măsuri de sprijin au fost acordate prin intermediul schemelor de ajutor de stat, reprezentând aproximativ 93% din numărul total de măsuri raportate. În ceea ce privește APL, acestea au raportat preponderent ajutoare individuale, care au constituit circa 71% din totalul măsurilor de sprijin raportate.

În concluzie, în perioada analizată, furnizorii de ajutor de stat care acordă cea mai mare pondere din volumul total al ajutoarelor de stat sunt, în continuare, APC. Aceasta se datorează, în principal, valorii resurselor de stat gestionate de aceștia comparativ cu APL.

CAPITOLUL III. Măsuri de sprijin cu impact anticoncurențial nesemnificativ

3.1. Ajutorul de minimis

3.1. La data de 01.01.2024 au intrat în vigoare noile praguri de minimis. Astfel, potrivit modificărilor operate în Legea cu privire la ajutorul de stat, ajutorul de minimis este ajutor a cărui sumă totală acordată, indiferent de forma acestuia și de obiectivul urmărit, nu depășește într-o perioadă maximă de 3 ani pragul de minimis de 5 000 000 de lei per beneficiar. Pentru întreprinderile care prestează SIEG, valoarea totală a ajutorului de minimis nu poate depăși 10 000 000 lei pe o perioadă de trei ani, indiferent de forma acestuia. În cazul întreprinderilor care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pragul ajutorului de minimis este de 2 700 000 lei pentru o perioadă de trei ani.

3.2. De asemenea, în anul 2024 a fost elaborat noul Regulament privind ajutoarele de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024. Acest act normativ asigură armonizarea legislației naționale cu Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis și cu Regulamentul (UE) 2023/2832 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general.

3.3. Pentru a oferi o imagine cât mai completă asupra ajutoarelor de minimis raportate, în tabelul 9 este prezentată separat valoarea totală a ajutorului de minimis raportat și valoarea ajutorului de minimis, excluzând măsurile de sprijin acordate pentru prestarea SIEG.

Tabelul 9. *Valoarea ajutorului de minimis raportat, în perioada anilor 2022-2024*

Nr.	Indicatorul	2022	2023	2024
1	**Valoarea ajutorului de minimis** (exceptând, ajutorul pentru SIEG), exprimat în:			
1.1	*mii lei*	132 204	161 654	306 906
1.2	*mii euro**	6 644	8 230	15 940
2.	**Valoarea totală a ajutorului de minimis** (inclusiv, ajutorul pentru SIEG), exprimat în:			
2.1	*mii lei*	155 949	188 874	350 710
2.2	*mii euro**	7 837	9 615	18 216

**Calculat în baza cursului mediu anual al leului în raport cu Euro. Sursa:BNM (lei/euro, anul 2022=19.8982, anul 2023=19.6431 și anul 2024=19.2533)*

3.4. Datele raportate pentru perioada anilor 2022 – 2023 au fost actualizate și corectate în conformitate cu informațiile prezentate de către furnizori. În

continuare, valoarea ajutorului de minimis acordat pentru SIEG va fi analizată în Secțiunea 3.2 din acest capitol.

3.5. Valoarea ajutorului de minimis (exceptând ajutorul pentru SIEG) a înregistrat o creștere substanțială de 89.85% în anul 2024 comparativ cu anul 2023. Această evoluție a fost determinată, în mare parte, de creșterea semnificativă a schemei de ajutor de minimis implementate de ODA, respectiv „Programul de atragere a remitențelor în economie «PARE 1+2»".

3.6. Exprimat în euro, valoarea ajutorului de minimis s-a majorat cu 93.70% în anul 2024 în raport cu anul 2023. Această evoluție a fost determinată de valoarea ajutorului de minimis raportat și de fluctuația cursului valutar.

3.7. În anul de raportare, circa 2 827 de persoane fizice și juridice, ce desfășoară activitate economică, au beneficiat de ajutoare de minimis (exceptând ajutorul pentru SIEG).

3.8. În anul 2024, aproximativ 40.77% din valoarea totală a ajutorului de minimis acordat a fost finanțată din fonduri externe. În comparație cu anul precedent, valoarea ajutorului de minimis oferit din fonduri externe s-a majorat semnificativ, de circa 5 ori. Această creștere substanțială a fost influențată de majorarea valorii resurselor alocate din fondurilor externe în cadrul schemei de ajutor de minimis „Programul de atragere a remitențelor în economie «PARE 1+2»", gestionată de ODA.

3.9. Pentru anul 2024, furnizorii au raportat 70 de măsuri de ajutor de minimis (excluzând ajutoarele pentru prestarea SIEG). Dintre acestea, 42.86% au fost acordate de către APL, 38.57% au fost raportate de către APC, iar 18.57% au provenit de la incubatoarele de afaceri și instituțiile care implementează proiecte la nivel local.

3.10. În ceea ce privește valoarea totală a ajutorului de minimis raportat pentru anul 2024, structura pe tipuri de furnizori arată o concentrare majoră la nivel central: APC au deținut cea mai mare pondere, de 96.46% din valoarea totală; APL au acordat 2.13% din valoarea cumulată, iar incubatoarele de afaceri și instituțiile care implementează proiecte la nivel local au oferit o cotă de 1.41%.

3.11. În anul 2024, furnizorii au continuat să acorde ajutoare de minimis, preponderent prin scheme de ajutor de minimis, care au reprezentat circa 56% din numărul total a ajutoarelor de minimis raportate.

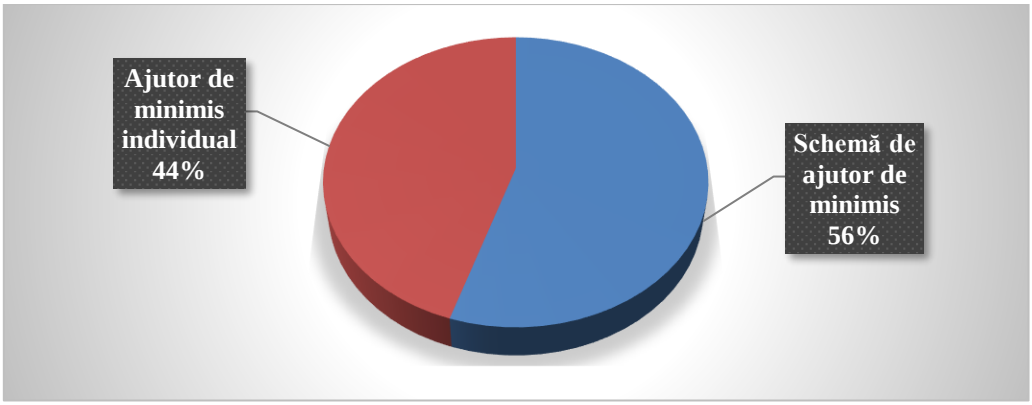

Figura 4. *Structura ajutoarelor de minimis (exceptând ajutorul pentru SIEG), raportată pentru anul 2024 ca ajutoare de minimis individuale/scheme de ajutoare de minimis*

3.12. Analiza comparativă a ajutoarelor de minimis (exceptând ajutorul pentru SIEG), raportate pentru perioada 2022 – 2024, potrivit modalității de acordare este prezentată în tabelul de mai jos. Informația referitor la ajutoarele oferite pentru prestarea SIEG va fi analizată în Secțiunea 3.2 a prezentului capitol.

Tabelul 10. *Valoarea și structura ajutorului de minimis (exceptând ajutorul pentru SIEG), raportat conform modalităților de acordare în perioada anilor 2022 - 2024*

Nr	Tipul ajutorului de minimis	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1	Ajutor de minimis individual	7 706	5.83	8 461	5.23	13 202	4.30
2	Schemă de ajutor de minimis	124 499	94.17	153 193	94.77	293 705	95.70
	TOTAL	**132 204**	**100**	**161 654**	**100**	**306 906**	**100**

3.13. Conform datelor prezentate în tabelul 10, se observă că valoarea ajutorului de minimis acordat prin intermediul schemelor a crescut cu 91.72% în anul 2024 față de anul 2023. Această majorare se datorează, în special, evoluției pozitive a schemei „Programul de atragere a remitenților în economie «PARE 1+2»", implementată de ODA, precum și lansării a două noi scheme de ajutor de minimis de către aceeași instituție, după cum urmează:"

- *Programul de susținere a antreprenoriatului feminin*, care este destinat femeilor care planifică înființarea unei afaceri sau care dețin și gestionează o întreprindere IMM;
- *Programul de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului*, care este destinat pentru dezvoltarea IMM în domeniul turismului.

3.14. Cea mai semnificativă schemă de ajutor de minimis a fost în continuare „Programul de atragere a remitenților în economie «PARE 1+2»" (circa

39% din valoarea schemelor de ajutor de minimis raportate), implementată de ODA. Obiectivul principal al acestui program este consolidarea oportunităților economice de valorificare a remitențelor, precum și facilitarea incluziunii migranților în dezvoltarea socio-economică a Republicii Moldova.

3.15. Valoarea ajutorului de minimis raportat în funcție de forma de acordare este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul 11. *Valoarea și structura ajutorului de minimis (exceptând ajutorul pentru SIEG) raportat în perioada anilor 2022 – 2024 în funcție de forma de acordare*

Nr.	Forma de acordare	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1	Subvenții și/sau subsidii	110 634	83.68	133 620	82.66	277 451	90.40
2	Alocații bugetare	2 563	1.94	2 906	1.80	1 335	0.43
3	Scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii	3 026	2.29	3 573	2.21	2 448	0.80
4	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferențiale	8 153	6.17	10 092	6.24	2 285	0.74
5	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	0	0	0	0	70	0.02
6	Investiții ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decât cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	798	0.60	600	0.37	7 178	2.34
7	Garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public	3 940	2.98	7 127	4.41	12 670	4.13
8	Reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzare a unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței	3 091	2.34	3 736	2.31	3 470	1.13
	TOTAL	**132 204**	**100**	**161 654**	**100**	**306 906**	**100**

3.16. În anul 2024, cea mai mare pondere a ajutorului de minimis a fost acordată sub formă de subvenții și/sau subsidii, acestea reprezentând aproximativ 90% din valoarea totală raportată.

3.17. În anul 2024, valoarea ajutorului de minimis acordat sub formă de subvenții și/sau subsidii a crescut considerabil, înregistrând o majorare de

circa 1.08 ori față de anul precedent. Această creștere semnificativă se datorează, în principal, schemei de ajutor de minimis „Programul de atragere a remitențelor în economie «PARE 1+2»”, gestionată de ODA. În cadrul acestei scheme de ajutor de minimis s-au majorat semnificativ subvențiile acordate din resurse externe în anul de raportare. Se remarcă faptul că, în cadrul acestei scheme de ajutor de minimis, există două componente de finanțare:

- „Regula 1+1”, adică fiecare leu investit din remitențe este suplinit cu un leu din cadrul schemei. Valoarea maximă a grantului nu va depăși 250 000 de lei;
- „Regula 1+2”, la 1 leu investit din contul contribuției proprii a beneficiarului este suplinit cu 2 lei din cadrul schemei de ajutor de minimis. Valoarea finanțării nerambursabile nu va depăși 500 000 de lei.

3.18. De asemenea, un impact pozitiv asupra dinamicii valorii ajutorului de minimis acordat sub formă de subvenții și/sau subsidii l-a avut și implementarea de către ODA a noilor scheme de ajutor de minimis, după cum urmează:

- *Programul de susținere a antreprenoriatului feminin*, care include oferirea suportului financiar pentru antreprenoarele debutante (maxim 200 000 lei) și suport financiar nerambursabil pentru afacerile în dezvoltare (maxim 600 000 lei);
- *Programul de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului*, care constă în oferirea de suport financiar nerambursabil pentru sprijinirea proiectelor și inițiativelor din sectorul turistic, valoarea maximă a finanțării fiind de 500 000 de lei per beneficiar;
- *Programul de sprijin al micilor producători*, care constă în acordarea de suport financiar nerambursabil, acoperind maximum 70% din valoarea proiectului investițional, fără a depăși suma de 500 000 de lei per beneficiar.

3.19. Suplimentar, în anul 2024 a început a fi implementată schema de ajutor de minimis „*Programul municipal pilot «Start-up pentru tineri și migranți»*” de către Centrul Municipal pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului. Măsura de sprijin este acordată în două tranșe: prima tranșă, în cuantum de până la 70% din valoarea grantului, se acordă după efectuarea investițiilor din contribuția proprie a beneficiarului, iar tranșa a doua, în cuantum de până la 30% din valoarea grantului, se acordă ulterior efectuării investiției din contul tranșei I.

3.20. Circa 92.37% din ajutorul de minimis oferit sub formă de subvenții și/sau subsidii a fost acordată de ODA, prin intermediul schemelor de ajutor de minimis.

3.21. În anul de raportare, ajutoarele de minimis oferite sub formă de alocații bugetare au înregistrat o evoluție negativă în raport cu anul 2023, respectiv o reducere de 54.08%. Această diminuare a fost determinată de încetarea implementării unor ajutor de minimis în anul 2024 acordate anterior, pe parcursul anului 2023.

3.22. Ajutorul de minimis acordat sub formă de scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii a scăzut, de asemenea, cu aproximativ 31.48% în anul 2024, comparativ cu anul precedent. Această tendință a fost determinată, în principal, de încetarea aplicării în anul 2024 a unor scutiri de taxe locale care au fost acordate pe parcursul anului 2023.

3.23. În anul 2024, valoarea ajutoarelor de minimis acordate sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale a înregistrat o scădere cu 77.36%. Această dinamică a fost cauzată de reducerea cuantumului schemelor de ajutor de minimis implementate de către Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă, inclusiv ca urmare a diminuării numărului de beneficiari.

3.24. Ajutorul de minimis oferit sub formă de investiții ale furnizorului (în cazul în care rata profitului acestor investiții este mai mică decât cea normală, anticipată de un investitor privat prudent) a crescut de circa 11 ori față de anul 2023. Această evoluție se datorează, în principal, scutirilor de la plata la buget a dividendelor acordate de către Agenția Proprietății Publice, în anul 2024, unor beneficiari cu capital de stat.

3.25. În anul 2024, cuantumul ajutorului de minimis oferit sub formă de garanții de stat a crescut semnificativ față de anul precedent, înregistrând o majorare cu 77.77%. Această tendință a fost determinată de creșterea numărului de întreprinderi care au solicitat garanții financiare prin intermediul Fondului de Garantare a Creditelor, gestionat de ODA.

3.26. Ajutorul de minimis acordat sub formă de reduceri la bunuri și servicii (inclusiv vânzarea acestora sub prețul pieței) a înregistrat o diminuare cu 7.13% în anul 2024, comparativ cu anul anterior. Din valoarea ajutorului de minimis acordat sub această formă, aproximativ 47.66% a fost implementată de incubatoarele de afaceri.

3.27. În anul de raportare, Consiliul raional Ialoveni a oferit ajutor de minimis sub formă de renunțare la veniturile de pe urma resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferențial în cadrul Programului raional „Fondul pentru tineri antreprenori”.

3.28. În anul 2024, obiectivele principale pentru care a fost acordat ajutorul de minimis au fost: susținerea IMM, protecția mediului înconjurător, instruirea angajaților și crearea de noi locuri de muncă, dezvoltarea regională, obiectivele sectoriale, inclusiv promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural.

3.29. Valoarea ajutorului de minimis, raportată pe obiective, este prezentată în tabelul 12.

Tabelul 12. *Valoarea și structura ajutorului de minimis raportat pe obiective în perioada anilor 2022 - 2024*

Nr.	Obiectiv	2022		2023		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.	**Obiective orizontale**	**117 574**	**88.93**	**145 972**	**90.30**	**278 849**	**90.86**
1.1	Susținerea IMM	104 605	79.12	131 722	81.48	261 560	85.22
1.2	Pentru protecția mediului înconjurător	11 007	8.33	9 024	5.58	9 664	3.15
1.3	Pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă	1 963	1.48	5 226	3.23	7 626	2.48
2.	**Ajutor pentru dezvoltare regională**	**1 501**	**1.14**	**1 876**	**1.16**	**3 303**	**1.08**
3.	**Obiective sectoriale,** *inclusiv:*	**13 129**	**9.93**	**13 806**	**8.54**	**24 754**	**8.07**
3.1	Promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural	7 903	5.98	9 030	5.59	15 250	4.97
	TOTAL	**132 204**	**100**	**161 654**	**100**	**306 906**	**100**

3.30. În anul 2024, cea mai mare pondere a ajutorului de minimis a fost alocată pentru obiective orizontale, reprezentând 90.86% din valoarea totală. În termeni absoluți, valoarea ajutorului de minimis acordat pentru obiectivele orizontale a înregistrat o creștere semnificativă, de 91.03%, comparativ cu anul anterior. Această tendință a fost influențată în special de majorarea valorii acordate pentru susținerea IMM.

3.31. La fel ca în anii precedenți, cea mai mare parte a ajutorului de minimis a fost direcționată către susținerea IMM (aproximativ 85% din valoarea totală). Dinamica ajutorului de minimis pentru IMM a fost una ascendentă, înregistrând o creștere cu 98.57% față de perioada precedentă.

3.32. Această evoluție a fost determinată, în special, de creșterea semnificativă a cuantumului unor scheme de ajutor de minimis implementate de ODA, precum este „Programul de atragere a remitențelor în economie «PARE 1+2»”, dar și de introducerea unor noi scheme de ajutor de minimis de către aceeași instituție în anul 2024.

3.33. Ajutorul acordat pentru protecția mediului înconjurător a contribuit, de asemenea, pozitiv la evoluția ajutorului de minimis pentru obiectivele orizontale. Acesta s-a majorat cu 7.08% în anul 2024 față de anul 2023, fapt ce s-a datorat creșterii cuantumului schemei de ajutor de minimis „Programul de Ecologizare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii", implementată de ODA, ca urmare a creșterii numărului de beneficiari care au accesat respectiva schemă.

3.34. În anul 2024 s-a majorat semnificativ și valoarea ajutorului de minimis acordat pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă cu 45.92% față de anul 2023. Evoluția pozitivă a fost determinată de creșterea valorii schemei de ajutor de minimis „Ajutorul pentru învățământul dual", implementată de către ODA în raport cu anul 2023.

3.35. În anul 2024, ajutorul de minimis destinat dezvoltării regionale a crescut semnificativ, cu 76.08% comparativ cu anul 2023. Această creștere a fost generată de implementarea schemei de ajutor de minimis acordată în cadrul "Programului municipal pilot «Start-up pentru tineri și migranți»", implementat de către Centrul Municipal pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.

3.36. În anul 2024, ajutorul de minimis acordat pentru obiectivele sectoriale a crescut cu 79.30% față de 2023, ca urmare a majorării valorii măsurilor de sprijin destinate promovării culturii și conservării patrimoniului cultural.

3.37. Ajutoarele de minimis pentru promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural s-au majorat cu circa 69% în anul 2024 față de anul 2023, fapt ce a fost determinat inclusiv de creșterea valorii schemei de ajutor de minimis „Susținerea financiară a proiectelor culturale", gestionată de Ministerul Culturii."

Valoarea ajutorului de minimis raportat pentru anul 2024 a crescut cu 89.85%. Această majorare este atribuită, pe de o parte, creșterii cuantumului unor scheme de ajutor de minimis noi, iar pe de altă parte, lansării de noi scheme. Sub aspectul structurii ajutorului de minimis, nu au survenit modificări esențiale privind forma de acordare și obiectivele vizate.

3.2 Măsurile de sprijin acordate pentru prestarea serviciilor de interes economic general

3.40 ***SIEG*** - activitate economică ce are o importanță deosebită pentru cetățeni și dacă nu ar fi intervenția statului serviciile nu ar putea fi furnizate consumatorilor. Acestea pot fi: alimentarea cu apă potabilă, evacuarea apelor uzate, colectarea deșeurilor menajere etc.

3.41 Obligația de serviciu public este impusă furnizorului prin atribuirea unei sarcini și pe baza unui criteriu de interes general menit să asigure ca serviciul să fie furnizat în condiții care îi permit să își îndeplinească misiunea. Obligaţiile ce revin întreprinderilor cărora le este încredinţată prestarea unor SIEG au în vedere, în general, aspecte precum: continuitate din punct de vedere cantitativ şi calitativ, adaptabilitate la cerinţele consumatorilor, accesibilitate egală şi nediscriminatorie la serviciul public, transparenţa decizională şi protecţia utilizatorilor, asigurarea sănătăţii şi calităţii vieţii etc. Impunerea acestor condiţii de către autorităţile publice poate fi acompaniată de măsuri de sprijin a activităţii desfăşurate de întreprinderile respective. Condiţia principală pentru acordarea măsurii de sprijin trebuie să țină cont de compensarea totală sau parţială a diferenţei dintre costurile rezultate din prestarea acestui serviciu şi veniturile relevante ale companiei, luând în considerare un profit rezonabil în realizarea acestor obligaţii.

3.42 Valoarea totală a măsurilor de sprijin raportate pentru prestarea SIEG, este prezentată în tabelul 13.

Tabelul 13. *Valoarea totală a măsurilor de sprijin (inclusiv, valoarea ajutorului de stat, ajutorului implementat până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat, ajutorului de minimis și a măsurilor de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței) raportate pentru prestarea SIEG, în perioada anilor 2022-2024*

Nr. ord.	Indicator	2022*	2023*	2024
1.	mii lei	1 762 672	1 862 872	1 915 532
2.	mii euro**	88 584	94 836	99 491

** datele sunt actualizate în conformitate cu informația prezentată de furnizorii de ajutor de stat*

*** calculat pe baza cursului mediu anual al leului în raport cu euro. sursa BNM (anul 2022= 19.8982, anul 2023= 19.6431 și anul 2024= 19,2533)*

3.43 Datele raportate pentru perioada anilor 2022-2023 au fost actualizate cu informația prezentată de către furnizori și reieșind din măsurile de sprijin autorizate de către Consiliul Concurenței.

3.44 Valoarea măsurilor de sprijin prezentată în tabelul 13 cuprinde valoarea ajutorului de stat autorizat, ajutorului implementat până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat, ajutorului de minimis și a măsurilor de sprijin implementate în lipsa deciziei Consiliului Concurenței, raportate de către furnizori ca ajutor pentru prestarea SIEG. Astfel, în anul 2024, valoarea măsurilor de sprijin oferite pentru prestarea SIEG a crescut cu 2.83% față de anul 2023 și cu 8.67% în raport cu anul 2022.

3.45 Tabelul 14 ilustrează dinamica valorii ajutorului de stat autorizat, a ajutorului implementat înainte de intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat și a ajutorului de minimis acordat pentru prestarea SIEG.

Tabelul 14. *Valoarea ajutorului de stat și de minimis raportat pentru prestarea SIEG, în perioada anilor 2022-2024*

Nr. ord.	Indicator	2022*	2023*	2024
1.	**Valoarea măsurilor de sprijin acordate pentru SIEG,** mii lei	**971 042**	**1 113 837**	**715 788**
	inclusiv:			
1.1.	Valoarea ajutorului de stat autorizat, mii lei	838 935	989 686	576 550
1.2.	Valoarea ajutorului de stat implementat până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat, mii lei	108 362	96 931	95 435
1.3.	Valoarea ajutorului de minimis, mii lei	23 744	27 220	43 803
2.	**Valoarea măsurilor de sprijin acordate pentru SIEG,** mii euro**	**48 800**	**56 704**	**37 177**

** datele sunt actualizate în conformitate cu informația prezentată de furnizorii de ajutor de stat*
*** calculat pe baza cursului mediu anual al leului în raport cu euro. sursa BNM (anul 2022= 19.8982, anul 2023= 19.6431 și anul 2024= 19,2533)*

3.46 În conformitate cu tabelul 14, se remarcă o diminuare a valorii ajutorului de stat autorizat, a ajutorului de stat implementat până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat și a ajutorului de minimis raportat în anul 2024, cu circa 36% față de anul 2023.

3.47 .Valoarea ajutorului de stat autorizat de Consiliul Concurenței și raportat pentru anul 2024 a constituit 576 550 mii lei. Mai jos sunt prezentate, succint, măsurile de sprijin autorizate în anul 2024 de către Consiliul Concurenței pentru prestarea SIEG:

- ***Notificarea parvenită de la Consiliul municipal Chișinău***

Măsura de sprijin a fost acordată Î.M. Regia „Autosalubritate” pentru prestarea serviciilor de transportare și depozitare a deșeurilor menajere solide în municipiul Chișinău și în localitățile din suburbia acestuia. Ajutorul de stat a fost acordat sub formă de alocații bugetare, subvenții și scutiri anuale de la plata pentru locațiunea mijloacelor fixe, proprietate a municipiului. Măsura de sprijin a fost acordată pentru perioada 2022-2026 în valoare de 23 531.9 mii lei (*Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-21 din 17.07.2024*).

- ***Notificarea parvenită de la Consiliul municipal Chișinău***

Măsura de sprijin a fost e Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” pentru prestarea serviciilor publice de transport de călători în municipiul Chișinău. Ajutorul de stat a fost acordat sub formă de sub formă de alocații bugetare pentru majorarea capitalului statutar, scutire de la plata taxelor pentru transportarea călătorilor, scutire de la plata pentru locațiunea mijloacelor fixe date în gestiune economică și scutire de la plata T.V.A. și a taxei vamale la importul autobuzelor cu parcurs, pentru perioada anilor

2023-2025 și în valoare totală de 36 542.2 mii lei (*Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. EMAS-34 din 10.10.2024*).

3.48 În anul 2024, a fost autorizată schema de ajutor de stat privind scutirea de T.V.A. fără drept de deducere a utilajului şi tehnicii de la următoarele poziţii tarifare: ex.3926 – containere din plastic pentru colectarea separată a deşeurilor; ex.841780700 – furnale şi cuptoare pentru incinerarea gunoiului; ex.8477 – maşini şi aparate pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice; ex.8479 – utilaje pentru 3 mărunţirea, presarea, balotarea deşeurilor menajere; ex.8704 – autovehicule pentru colectarea şi transportarea deşeurilor menajere, implementată de către Serviciul Vamal. Măsura de sprijin a fost notificată prin procedură simplificată în legătură cu prelungirea termenului de acordare a măsurii de sprijin (*Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-31 din 04.10.2024*).

3.49 În anul 2024, ajutoare de stat pentru prestarea SIEG (autorizate de către Consiliul Concurenței și implementate până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat) au fost acordate către 97 de persoane fizice și juridice care desfășoară activitatea economică.

3.50 Din valoarea totală a ajutorului de stat raportat pentru SIEG pentru anul 2024, cea mai mare pondere a fost alocată transportului public pentru călători, reprezentând aproximativ 52%. În acest context, cea mai mare pondere din ajutorul de stat raportat pentru anul 2024 a fost destinată Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” și Î.M. „Direcția de Troleibuze din Bălți”.

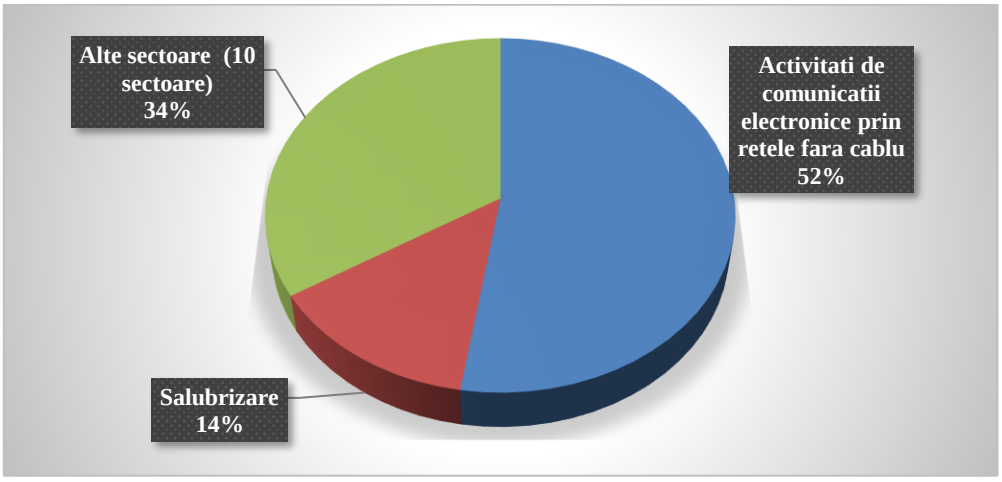

Figura 5. *Ajutorul de stat acordat pe domenii economice, conform valorii raportate*

3.51 Valoarea ajutoarelor de minimis acordate pentru prestarea SIEG a crescut cu 60.93% în anul 2024 comparativ cu anul 2023. Această creștere se datorează, în special, majorării pragului de minimis până la 10 000 000 lei, ceea ce a permis includerea unui număr mai mare de măsuri de sprijin în această categorie.

3.52 În anul 2024, aproximativ 98% din măsurile de sprijin acordate pentru prestarea SIEG au fost implementate sub formă de ajutoare individuale.

3.53 Valoarea anuală a măsurilor de sprijin pentru prestarea SIEG (ajutoare de stat autorizate, ajutoare existente și ajutoare de minimis), prezentată în funcție de forma de acordare, este detaliată în tabelul de mai jos.

Tabelul 15. *Valoarea și structura măsurilor de sprijin pentru SIEG raportate (ajutoare de stat autorizate, ajutoare implementate până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat și ajutoare de minimis), în funcție de forma de acordare, în perioada anilor 2022- 2024*

Nr.	Forma de acordare	2022*		2023*		2024	
		mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
1.	Subvenții și/sau subsidii	392 923	40.46	406 174	36.47	436 404	60.97
2.	Alocații bugetare	353 219	36.38	423 326	38.01	116 065	16.21
3.	Scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii	9 218	0.95	9 720	0.87	1 784	0.25
4.	Renunțare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităților administrativ-teritoriale acordate preferențial	6 411	0.66	7 363	0.66	9 779	1.37
5.	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferențiale	70 836	7.29	27 384	2.46	18 344	2.56
6.	Investiții ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decât cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	16 592	1.71	48 600	4.36	3 067	0.43
7.	Garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public	30 532	3.14	9 921	0.89	9 139	1.28
8.	Reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzare a unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței	91 311	9.40	181 349	16.28	121 207	16.93
	TOTAL	**971 042**	**100**	**1 113 837**	**100**	**715 788**	**100**

3.54 În anul 2024, ponderea măsurilor de sprijin oferite pentru prestarea SIEG, sub formă de subvenții și/sau subsidii și alocații bugetare, a reprezentat circa 77% din valoarea raportată de furnizori.

3.55 Cuantumul ajutorului acordat pentru prestarea SIEG, sub formă de subvenții și/sau subsidii, a înregistrat o creștere nesemnificativă cu 7.40% în anul 2024 comparativ cu anul precedent.

3.56 Aproximativ 63% din valoarea ajutorului raportat sub formă de subvenții și/sau subsidii a fost alocată Î.M. „Parcul Urban Autobuze" pentru asigurarea prestării serviciilor de transport public de pasageri în municipiul Chișinău (autorizat prin *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-51 din 15.10.2021*).

3.57 În anul 2024, ajutorul acordat pentru prestarea SIEG sub formă de alocații bugetare s-a dublat comparativ cu anul precedent. Această dinamică a fost determinată de ajutorul de stat acordat Î.M. „Autosalubritate" în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide" (autorizat prin *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-23 din 09.06.2021*).

3.58 În anul 2024, valorea ajutorului oferit sub formă de scutiri, reduceri, amânări sau eşalonări la plata impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii a diminuat cu 81.65% comparativ cu anul 2023. Evoluția respectivă a măsurilor de sprijin a fost determinată atât de sistarea acordării unor ajutoare, cât și de diminuarea valorii sprijinului financiar oferit Î.M. „Parcul Urban de Autobuze" (autorizat prin *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. EMAS - 34 din 10.10.2024*).

3.59 Circa 1.37% din valoarea ajutorului acordat pentru prestarea SIEG a fost oferit sub formă de renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial. Valoarea ajutorului acordat sub forma menționată s-a majorat cu 32.81% în anul 2024 comparativ cu anul precedent, această creștere fiind determinată de majorarea valorii ajutoarelor de minimis oferite sub aceeași formă.

3.60 În anul 2024, valoarea ajutorului acordat sub formă de împrumuturi în condiții preferențiale a diminuat cu 33.01% față de nivelul înregistrat în anul 2023. Această diminuare a fost cauzată, în mare parte, de reducerea valorii ajutorului de stat acordat S.A. „Termoelectrica" pentru îmbunătățirea eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (autorizat prin *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-75 din 24.12.2015*) și a ajutorului de stat acordat S.A. „Cet-Nord" pentru realizarea Proiectului „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți" (autorizat prin *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-31 din 23.04.2015*).

3.61 Ajutorul oferit pentru prestarea SIEG sub formă de investiții ale furnizorului (când rata profitului acestor investiții este mai mică decât cea

normală, prevăzută pentru un investitor privat prudent) a diminuat semnificativ cu 93.69% în anul 2024 comparativ cu anul 2023. Această dinamică descendentă a fost determinată de încheierea unor măsuri de sprijin, odată cu finalizarea perioadei de acordare a acestora. Totodată, scăderea valorii ajutorului acordat sub această formă în 2024 a fost parțial compensată de introducerea unui nou ajutor, sub forma scutirii de la plata dividendelor aferente profitului net al Î.M. „Centrul Stomatologic Municipal" (autorizat prin *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. EMAS-05 din 05.02.2025*).

3.62 Valoarea ajutoarelor de stat și minimis oferite, în anul 2024, sub formă de garanţii în condiţii preferenţiale a înregistrat, la fel, o diminuare față de anul 2023 (circa 8%). Această tendință negativă s-a datorat, în special, diminuării ajutorului oferit S.A. „Apă-Canal Chișinău" de către Primăria municipiului Chișinău în cadrul implementării programului de investiții prioritare prevăzut de Studiul de Fezabilitate al Programului de alimentare cu apă și tratare a apelor uzate în municipiul Chișinău (autorizat prin *Decizia Plenului Consiliului Concurenței ASER-02 din 22.01.2015*).).

3.63 În anul de raportare, a diminuat și valoarea ajutoarelor oferite sub formă de reduceri de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, cu circa 33% în anul 2024 comparativ cu anul 2023. Această diminuare s-a datorat, în parte, expirării duratei de aplicare a anumito ajutoare de stat.

3.64 Totodată, în anul 2024 a continuat implementarea schemei de ajutor de stat „Ajutor de stat acordat furnizorilor de servicii media audiovizuale pentru a difuza în Multiplexul național A de televiziune digitală terestră", implementată de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (autorizat prin *Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-57 din 28.11.2023*). De asemenea, au fost acordate și alte măsuri de sprijin, inclusiv transmiterea în gestiune economică a rețelelor de apeduct, canalizare, fântâni arteziene și a altor mijloace fixe și bunuri, precum și a încăperilor și suprafețelor amenajate.

3.65 În anul 2024, 337 de autorități publice centrale și locale au acordat măsuri de sprijin pentru prestarea SIEG. Se remarcă faptul că APL au deținut cea mai mare pondere, atât în ceea ce privește numărul măsurilor de sprijin raportate, cât și valoarea totală a ajutorului acordat.

3.66 Astfel, din numărul total de măsuri de sprijin raportate, aproximativ 97% au fost oferite de către APL. În ceea ce privește ponderea valorică, aproximativ 78% din valoarea ajutorului raportat pentru SIEG a fost acordată de către APL.

Ajutoarele oferite pentru prestarea SIEG continuă a fi una din direcțiile prioritare ale statului spre care sunt orientate măsurile de sprijin în vederea corectării unor eșecuri a pieței.

3.3. Ajutorul de stat destinat remedierii pagubelor cauzate de calamităţi naturale sau de alte situaţii excepţionale

3.67 Potrivit art. 4 din Legea cu privire la ajutorul de stat, ajutoarele destinate remedierii pagubelor cauzate de calamităţi naturale sau de alte situaţii excepţionale sunt considerate a fi compatibile cu mediul concurenţial normal şi sunt exceptate de la obligaţia de notificare către Consiliul Concurenţei.

3.68 Valoarea măsurilor de sprijin raportate a constituit 25 080 mii lei, reprezentând aproximativ 0.01% din PIB, conform tabelului de mai jos.

Tabelul 16. *Ajutorul de stat destinat remedierii pagubelor cauzate de calamităţi naturale sau de alte situaţii excepţionale raportat în perioada anilor 2022-2024*

Nr.	Indicatorii	2022*	2023*	2024
1.	**Valoarea ajutorului de stat, exprimat în:**			
1.1.	mii lei	1 612 767	489 911	25 080
1.2.	mii euro**	81 051	24 941	1 303
2.	**Ponderea în PIB**, *%*	0.59	0.16	0.01

** datele sunt actualizate în conformitate cu informația prezentată de furnizorii de ajutor de stat*
*** calculat pe baza cursului mediu anual al leului în raport cu euro. sursa BNM (anul 2022= 19.8982, anul 2023= 19.6431 și anul 2024= 19,2533)*

3.69 Valoarea ajutorului de stat destinat remediării pagubelor provocate de calamități naturale sau alte situații excepționale a diminuat considerabil în anul 2024 comparativ cu anul 2023, reducându-se de circa 19 ori. Această tendință a fost cauzată de încetarea implementării unor măsuri de sprijin aferente obiectivului menționat.

3.70 Furnizorii de ajutor de stat au raportat 6 măsuri de sprijin oferite pentru remedierea pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale. Circa 92% din valoarea ajutorului raportată a fost destinată pentru achitarea subvențiilor în vederea susținerii angajatorilor în condițiile efectelor economice ale situației epidemiologice ca urmare a infecției cu virusul SARS-CoV-2. Măsura dată de sprijin a fost implementată de către Serviciul Fiscal de Stat.

3.71 Măsurile de sprijin au fost acordate unui număr de 603 de persoane juridice și fizice care desfășoară activitate economică.

3.72 Potrivit modalității de implementare a ajutoarelor de stat, circa 67% din măsurile de sprijin raportate pentru remedierea pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale au fost acordate ca ajutoare individuale. Din punct de vedere al valorii, cea mai mare pondere

a ajutorului a fost oferită prin intermediul schemelor de ajutor de stat (99.61% din total).

3.73 Conform formei de acordare a ajutorului de stat pentru remedierea pagubelor cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale, aproximativ 82% din valoarea totală a fost raportată sub formă subvenții și/sau subsidii. Preponderent, măsurile de sprijin oferite sub această formă au fost acordate de către Serviciul Fiscal de Stat pentru susținerea angajatorilor în condițiile efectelor economice ale situației epidemiologice ca urmare a infecției cu virusul SARS-CoV-2.

3.74 Din valoarea totală a ajutorului raportat, aproximativ 18% a fost acordat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale de către Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă, și anume în contextul pandemiei COVID-19. Circa 0.33% din valoarea ajutorului raportat a fost acordat sub formă de scutiri la taxa locală de către APL.

Ajutorul de stat oferit pentru remedierea pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale a constituit unul din instrumentele utilizate de către stat în vederea susținerii întreprinderilor.

DIRECȚII DE PERFECȚIONARE A POLITICII CONCURENȚIALE ÎN DOMENIUL AJUTORULUI DE STAT

Cu referire la evoluția ajutorului de stat raportată pentru anul 2024 și ținând cont de angajamentele asumate de către Republica Moldova prin Acordul de Asociere, direcțiile prioritare pentru următoarea perioadă vor fi:

- Elaborarea noii legi cu privire la ajutorul de stat și a cadrului secundar care vine întru implementarea acesteia.
- Continuarea procedurii pentru crearea Registrului central al ajutoarelor de minimis.
- Promovarea culturii concurențiale în domeniul ajutorului de stat, atât în cadrul autorităților publice, cât și în întreaga societate.

Acordarea ajutorului de stat, în conformitate cu prevederile legislației în domeniul ajutorului de stat, va contribui la corectarea eșecurilor pieței, va sprijini creșterea competitivității întreprinderilor și va favoriza crearea unui mediu concurențial echitabil.

ANEXA NR. 1. ANEXA TEHNICĂ

Anexa tehnică oferă informaţii cu caracter general privind sfera de cuprindere a raportului, modul de încadrare a ajutoarelor de stat și de minimis pe obiective, categorii şi forme, metode de evaluare a ajutoarelor de stat, precum şi sursele de obţinere a datelor care au fost utilizate.

Informaţiile menţionate au fost grupate pe Capitole:

I. Sfera ajutoarelor de stat și ajutoarelor de minimis analizate în raport
II. Obiectivele ajutorului de stat și ajutoarelor de minimis
III. Sursele obţinerii datelor şi metodele de evaluare a elementului de ajutor

I. Sfera ajutoarelor de stat și ajutoarelor de minimis analizate în raport

Raportul privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova a fost elaborat pe baza „Registrului ajutoarelor de stat", întocmit conform raportărilor transmise de furnizorii de ajutor de stat, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1112/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de ţinere a Registrului ajutoarelor de stat.

Ajutoarele de stat și de minimis raportate, care fac obiectul prezentului raport, intră sub incidenţa:

- Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat
- Hotărârii Guvernului nr.1112/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de ţinere a Registrului ajutoarelor de stat
- Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.01/2020
- Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.06/2024

II. Obiectivele ajutorului de stat și ajutoarelor de minimis

Încadrarea pe obiective a ajutorului de stat (atât a alocărilor efectuate în cadrul schemelor de ajutor, cât şi a ajutoarelor individuale), s-a efectuat în conformitate cu obiectivul principal al acordării acestora.

III. Sursele obţinerii datelor şi metodele de evaluare a elementului de ajutor

Sursele obţinerii datelor

Cifrele sunt exprimate în preţuri curente pentru moneda naţională şi pentru euro.

Cursul mediu anual de schimb utilizat leu/euro a fost preluat de pe pagina web oficială a BNM.

Pentru prezentarea informației privind ajutoarelor de stat și ajutoarele de minimis acordate în perioada de referință au fost utilizate actele normative care conţin scheme de ajutor de stat şi/ sau ajutoare individuale existente și scheme de ajutor de minimis şi/ sau ajutoare individuale de minimis raportate de furnizori.

Raportările au fost solicitate în formă standard, conform Anexei nr.1 și Anexei nr.2 la Regulamentul privind modalitatea de ţinere a Registrului ajutoarelor de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1112/2016 şi au cuprins următoarele elemente:

- Titlul ajutorului
- Baza legală
- Numărul ajutorului *(pentru raportarea ajutorului de stat)*
- Categoria ajutorului *(pentru raportarea ajutorului de stat)*
- Perioada în care se acordă ajutoare de stat în baza acestei măsuri *(pentru raportarea ajutorului de stat)*
- Data la care a încetat acordarea ajutorului *(pentru raportarea ajutorului de minimis)*
- Obiectivele acordării ajutorului de stat/minimis
- Regiunea
- Originea ajutorului
- Forma de acordare a ajutorului de stat/minimis
- Descrierea formei de acordare a ajutorului de stat/minimis
- Tipul ajutorului de stat/minimis
- Condiţii de acordare
- Beneficiarii și cuantumul ajutorului de stat/minimis
- Date privind modul de determinare a cuantumului ajutorului de stat/minimis
- Observaţii *(pentru raportarea ajutorului de stat)*
- Alte informații și comentarii *(pentru raportarea ajutorului de minimis)*
- Declarație *(pentru raportarea ajutorului de minimis)*

Informaţii de pe paginile web oficiale a BNS și BNM:

- PIB
- numărul populaţiei
- cursul mediu anual de schimb leu/euro

Metodele de evaluare a elementului de ajutor

Cuantumul ajutorului de stat a fost determinat conform prevederilor din actele normative prin care s-a instituit o schemă de ajutor de stat/minimis sau s-a acordat un ajutor individual, totodată ținându-se cont de legislaţia secundară, respectiv, Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare şi adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenţei nr.1/2013).

ANEXA NR. 2. LISTA ACTELOR JURIDICE ÎN BAZA CĂRORA AU FOST ACORDATE AJUTOARELE DE STAT RAPORTATE ÎN BAZA CADRULUI GENERAL PENTRU ANUL 2024

1. Acord dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone nr.B02114 din 14.05.2014 privind obținerea unui credit de asistență.
2. Legea nr.134/2014 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone nr.B02114 din 14.05.2014 privind obținerea unui credit de asistență.
3. Legea nr.22/2015 privind ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova şi Banca Europeană pentru Reconstrucție şi Dezvoltare (BERD) în vederea realizării Proiectului de achiziție a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare, (Acordul de împrumut dintre RM și BERD nr.44085, semnat la 14.11.2014).
4. Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997, art. 49, lit. a)-d).
5. Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997, art. 52.
6. Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997, art. 53^1.
7. Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997, art. 53^3.
8. Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997, art.103 alin.(1) pct.10.
9. Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997, art.103 alin.(1) pct.26.
10. Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997, art.124, alin.(18).
11. Codul vamal al Republicii Moldova nr.95/2021, art.277 alin.(25) pct.11.
12. Codul vamal al Republicii Moldova nr.95/2021, art.427, alin.(7).
13. Legea nr.344/1994 privind statul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri).
14. Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere.
15. Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală, art.3 alin. (1) lit. e), alin. (2).
16. Legea nr. 1421/2002 cu privire la teatre, circuri și organizații concertistice.
17. Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă art.4 alin. (l) lit. e).
18. Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, art.14 alin. (2) lit. h).
19. Legea nr.182/2010 cu privire la parcurile industrial.
20. Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.
21. Legea cinematografiei nr. 116/2014.
22. Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.
23. Legea UTA Găgăuzia nr. 73 /2016 cu privire la investiții.
24. Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.
25. Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023.

26. Legea nr.205/2024 pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023 și a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.
27. Legea UTA GĂGĂUZIA cu privire la bugetul pentru anul 2024 nr.47-B3/VII din 26.12.2023.
28. Legea UTA GĂGĂUZIA nr. 33-XXXIII/I din 11.09.1998 „Privind modul de publicare şi intrare în vigoare a actelor oficiale”.
29. Hotărârea de Guvern nr. 1242/2003 despre unele măsuri de implementare a Legii cu privire la teatre, circuri şi organizații concertistice.
30. Hotărârea Guvernului nr.1167/2007 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) şi bagajelor cu transportul auto.
31. Hotărârea Guvernului nr.440/2011 cu privire la acordarea titlului de parc industrial Societății pe Acțiuni „TRACOM”.
32. Hotărârea Guvernului nr.1276/2018 pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă.
33. Hotărârea Guvernului nr.439/2020 cu privire la aprobarea Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora.
34. Hotărârea Guvernului nr. 515/2022 cu privire la aprobarea Programului de retehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii.
35. Hotărârea Guvernului nr.206/2022 pentru modificarea anexei nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.846/2015 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii cinematografiei nr.116/2014.
36. Hotărârea Guvernului nr.45/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Eficiența Energetică.
37. Hotărârea Guvernului nr.1060/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă.
38. Ordinul Ministerului Culturii nr.71/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului de acordare a subvențiilor publicațiilor periodice pentru copii.
39. Ordinul Ministerului Culturii nr.72/2024 privind aprobarea Regulamentului de finanțare a revistelor.
40. Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 18-VIII/I din 25.01.1996 privind înființarea ziarului regional al Găgăuziei (Gagauz Yeri).
41. Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 14/4 din 10.07.2017 „Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare social-economică a Găgăuziei”. Strategia de dezvoltare social-economică a Găgăuziei pentru perioada anilor 2017-2022.

42. Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 498-XXXIV/V din 09.08.2016 „Cu privire la investiții”.
43. Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr.5/10 din 04.02.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind Fondul de susținere a antreprenoriatului din Găgăuzia”.
44. Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 150-XII/VII din 16.12.2022 „Cu privire la reorganizarea Întreprinderii de stat „VESTI-GAGAUZIA”.
45. Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr.205-XVI/VII din 07.07.2023 privind aprobarea statutului și statului de personal al Instituției Publice Agenția de Presă „Ekspres-Kanon”.
46. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.3/45 din 28.07.2011 „Cu privire la transmiterea proprietății municipale în administrarea ÎM „Direcţia de Troleibuze din Bălţi”.
47. Decizia Consiliului orășenesc Edineț nr. 19/20 din 23.08.2013 „Cu privire la crearea Parcului Industrial Edineț”.
48. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 14/53 din 27.11.2018 „Cu privire la participarea municipiului Bălți în proiectul troleibuze pentru Bălți în cadrul programului „Orașe verzi” a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 8/1 din 30.06.2021 „Cu privire la aprobarea strategiei de dezvoltare Social-Economică a mun. Bălți pentru anii 2021-2025”. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 14/2 din 23.11.2021 „Cu privire la aprobarea Planului de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți”.
49. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 16/12 din 25.11.2022 „Cu privire la aprobarea proiectului Contractului privind prestarea serviciilor de transport urban electric în mun. Bălți”.
50. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.16/48 din 21.12.2022 „Cu privire la aprobarea actelor de constituire a Întreprinderii Municipale „Direcția de Troleibuze din Bălți”.
51. Dispoziția nr. 663-d din 29.12.2023 cu privire la aplicarea bugetului municipal Chișinău provizoriu pentru anul 2024.
52. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.4/33 din 20.06.2024 „Cu privire la transmiterea patrimoniului municipal în administrarea ÎM „Direcția de Troleibuze din mun. Bălți” cu drept de gestiune economică”.
53. Decizia CMC nr.10/2 din 30.07.2024 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal pentru anul 2024 în lectura a doua”.

54. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.6/47 din 30.06.2023 „Cu privire la aprobarea textului contractului nr. BMSLP01 cu privire la livrarea troleibuzelor cu podea joasă și propulsie autonomă de cursă lungă”.
55. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.9/30 din 28.06.2022 „Cu privire la exprimarea consimțământului pentru încheierea Acordului prealabil de pre-finanțare pentru realizarea Proiectului de mobilitate urbană și iluminat stradal în municipiul Bălți în cadrul Programului „GrCF2 W2 E2”.
56. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 16/12 din 25.11.2022 „Cu privire la aprobarea proiectului Contractului privind prestarea serviciilor de transport urban electric în mun. Bălți”.
57. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 2/63 din 28.03.2023 „Cu privire la aprobarea Planului de dezvoltare stabilă a transportului public din mun. Bălți”.
58. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 10/5 din 25.10.2023 „Cu privire la aprobarea comenzii de prestare a serviciilor de transport public electric de către ÎM „Direcția de Troleibuze din Bălți”.
59. Decizia Consiliului municipal Bălţi nr.14/3 din 21.12.2023 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălţi pe anul 2024”.
60. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.4/7 din 20.06.2024 „Cu privire la modificarea deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 10/5 din 25.10.2023 „Cu privire la aprobarea comenzii de prestare a serviciilor de transport public electric de către ÎM „Direcția de Troleibuze din mun. Bălți”, pentru anul 2024, pe teritoriul mun. Bălți.
61. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.5/22 din 20.09.2024 „Cu privire la transmiterea patrimoniului municipal în administrarea ÎM „Direcția de Troleibuze din mun. Bălți” cu drept de gestiune economică.
62. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.5/44 din 20.09.2024 „Cu privire la aprobarea planului de afaceri al întreprinderii municipale „Direcția de Troleibuze din Bălți” pentru anul 2024.
63. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 6/3 din 12.11.2024 „Cu privire la modificarea şi completarea deciziei Consiliului municipal Bălţi nr.14/3 din 21.12.2023”.
64. Decizia Consiliului municipal Bălți nr.9/1 din 18.12.2024 „Cu privire la modificarea şi completarea deciziei Consiliului municipal Bălţi nr.14/3 din 21.12.2023 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălţi pe anul 2024”.

ANEXA NR. 3. VALOAREA AJUTORULUI DE STAT RAPORTAT PE OBIECTIVE ȘI FORME DE ACORDARE, ÎN BAZA CADRULUI GENERAL

Obiectivul	2022					2023						2024				
	Subve-nții și/sau subsidii	Alocații bugetare	Scutirile reduce-rile, amână-rile sau eșalonă-rile la plata impozit-elor, taxelor și altor plăți obligat-orii	Acord-area unor împru-muturi cu dobânzi prefer-ențiale	Reducerile de preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței	Subvenții și/sau subsidii	Alocații bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eșalonările la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii	Acord-area unor împru-muturi cu dobânzi prefer-ențiale	Reducerile de preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței	Subvenții și/sau subsidii	Alocații bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eșalonările la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii	Acordarea unor împrumut-uri cu dobînzi preferen-țiale	Investiții ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Reducerile de preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vînzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Obiective orizontale	**91 376**	**5 202**	**39 726**	**0**	**0**	**913 722**	**4 500**	**90 850**	**0**	**0**	**442 806**	**1 643**	**139 455**	**0**	**0**	**0**
Cercetare-dezvoltare și inovare	0	5 202	0	0	0	0	4 500	0	0	0	0	1 643	0	0	0	0
Protecția mediului	51 203	0	38 431	0	0	139 616	0	86 823	0	0	263 279	0	137 852	0	0	0
Susținerea IMM	20 749	0	0	0	0	736 491	0	0	0	0	169 201	0	0	0	0	0
Instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă	19 424	0	1 295	0	0	37 615	0	4 027	0	0	23 474	0	1 602	0	0	0
Ajutor sectorial, în funcție de sectoarele de activitate ale economiei naționale	**257 461**	**0**	**66 634**	**15 825**	**51**	**294 748**	**0**	**61 679**	**13 697**	**51**	**360 912**	**0**	**95 742**	**23 071**	**3 056**	**2 406**
Ajutor de stat pentru dezvoltare regională	**83 336**	**0**	**587 051**	**110**	**1 172**	**303 016**	**0**	**668 337**	**86**	**1 164**	**482**	**0**	**82 569**	**150**	**0**	**1 164**
TOTAL	**432 173**	**5 202**	**693 411**	**15 935**	**1 223**	**1 511 486**	**4 500**	**820 865**	**13 783**	**1 216**	**804 200**	**1 643**	**317 766**	**23 221**	**3 056**	**3 570**

ANEXA NR. 4. VALOAREA AJUTORULUI DE STAT RAPORTAT PE FORME DE ACORDARE ȘI FURNIZORI, ÎN BAZA CADRULUI GENERAL

Furnizorii de ajutor de stat	2022					2023					2024					
	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalo-nările la plata impo-zitelor, taxelor şi altor plăţi obliga-torii	Acordarea unor îm-prumuturi cu dobânzi prefer-enţiale	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Acordarea unor împr-umuturi cu dobânzi preferenţiale	Reducerile de preţ la bunur-ile şi servic-iile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozit-elor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Acor-darea unor împ-rumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Reduerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei
A	1	2	3	4	5	7	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ministerul Dezvoltării Economice şi Digitalizării	0	0	0	0	1 125	0	0	0	0	1 125	0	0	0	0	0	1 125
Ministerul Finanţelor	0	0	0	15 825	0	0	0	0	13 697	0	0	0	0	23 071	0	0
Ministerul Culturii	230 160	0	0	0	0	257 936	0	0	0	0	310 788	0	0	0	0	0
Ministerul Energiei	47 386	0	0	0	0	136 799	0	0	0	0	262 144	0	0	0	0	0
Ministerul Mediului	138	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale	7 959	0	0	0	0	7 998	0	0	0	0	8 235	0	0	0	0	0
AIPA	82 854	0	0	0	0	302 534	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă	11 464	0	0	0	0	29 617	0	0	0	0	15 239	0	0	0	0	0
Agenţia Naţională pentru Cercetare şi Dezvoltare	0	5 202	0	0	0	0	4 500	0	0	0	0	1 643	0	0	0	0
Instituţia Publică Centrul Naţional pentru Energia Durabilă	3 679	0	0	0	0	2 817	0	0	0	0	1 135	0	0	0	0	0
Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistenţă Externă	0	0	0	110	0	0	0	0	86	0	0	0	0	150	0	0
ODA	20 749	0	0	0	0	736 491	0	0	0	0	169 201	0	0	0	0	0
Serviciul Fiscal de Stat	0	0	597 705	0	0	0	0	696 480	0	0	0	0	97 887	0	0	0
Serviciul Vamal	0	0	95 706	0	0	0	0	124 385	0	0	0	0	219 879	0	0	0
Consiliul municipal Chisinău	26 336	0	0	0	0	35 662	0	0	0	0	39 336	0	0	0	0	0
Primăria mun. Bălţi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 958	0	0	0	3 056	2 406

Furnizorii de ajutor de stat	2022					2023					2024					
	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalo-nările la plata impo-zitelor, taxelor şi altor plăţi obliga-torii	Acordarea unor îm-prumuturi cu dobânzi prefer-enţiale	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Acordarea unor împr-umuturi cu dobânzi preferenţiale	Reducerile de preţ la bunur-ile şi servic-iile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozit-elor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Acor-darea unor împ-rumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Reduerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei
A	1	2	3	4	5	7	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Primăria mun. Edineţ	0	0	0	0	39	0	0	0	0	39	0	0	0	0	0	39
Direcţia Generală de Finanţe al Găgăuzia	964	0	0	0	0	1 150	0	0	0	0	829	0	0	0	0	0
Direcţia Dezvoltare Economică Găgăuzia	482	0	0	0	0	482	0	0	0	0	482	0	0	0	0	0
Primăria municipiul Comrat	0	0	0	0	59	0	0	0	0	51	0	0	0	0	0	0
Total	**432 173**	**5 202**	**693 411**	**15 935**	**1 223**	**1 511 486**	**4 500**	**820 865**	**13 783**	**1 216**	**804 200**	**1 643**	**317 766**	**23 221**	**3 056**	**3 570**

ANEXA NR. 5. VALOAREA AJUTORULUI DE STAT ACORDAT PENTRU PRESTAREA SIEG PE FORME DE ACORDARE ȘI FURNIZORI

	2022								2023								2024							
	Subvenții și/sau subsidii	Alocații bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eșalonările la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii	Renunțare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităților administrativ-teritoriale acordate preferențial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferențiale	Investiții ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței	Subvenții și/sau subsidii	Alocații bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eșalonările la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii	Renunțare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităților administrativ-teritoriale acordate preferențial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferențiale	Investiții ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reduceri de preț la bunurile și servicii-iile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței	Subvenții și/sau subsidii	Alocații bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eșalonările la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii	Renunțare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităților administrativ-teritoriale acordate preferențial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferențiale	Investiții ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Ministerul Finanțelor	0	0	0	0	70 836	0	0	0	0	0	0	0	27 384	0	0	0	0	0	0	0	18 344	0	0	0
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36 527	0	0	0	0	0	0	0	0
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34 464	0	0	0	0	0	36 527	0	25 000	0	0	0	0	0	37 506
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	70 913	0	0	0	0	0	0	0	68 948	0	0	0	0	0	0	0	70 000	0	0	0	0	0	0	0
Ministerul Sănătății	0	0	0	0	0	0	0	901	0	0	0	0	0	0	0	2 109	0	0	0	0	0	0	0	2 675
Serviciul Vamal	0	0	4 123	0	0	0	0	0	0	0	6 543	0	0	0	0	0	0	0	711	0	0	0	0	0
Consiliul municipal Chișinău	263 513	328 008	3 679	5 380	0	14 675	22 866	27 391	262 873	388 862	2 956	0	0	46 154	3 307	32 301	275 395	90 959	1 068	0	0	14	2 907	12 055
Anenii Noi, Primăria com. Chetrosu	0	0	0	0	0	0	0	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anenii Noi, Primăria com. Ciobanovca	0	0	0	0	0	0	0	147	0	0	0	0	0	0	0	130	0	0	0	0	0	0	0	115
Anenii Noi, Primăria com. Cobusca Veche	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	331	0	0	0	0	0	0	0	269
Anenii Noi, Primăria s. Floreni	0	0	0	0	0	0	0	257	0	0	0	0	0	0	0	237	0	0	0	0	0	0	0	148
Anenii Noi, Primăria s.Șerpeni	0	0	0	0	0	0	0	1 197	0	0	0	0	0	0	0	1 090	0	0	0	0	0	0	0	941

	2022								2023								2024							
	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Primăria mun. Bălţi	44 904	0	0	0	0	0	5 570	5 103	50 676	0	0	0	0	0	5 343	4 762	63 049	0	0	0	0	0	5 171	4 239
Briceni, Primăria s. Corjeuţi	0	0	0	0	0	0	0	83	0	0	0	2 798	0	0	0	66	0	0	0	0	0	0	0	54
Cahul, Consiliul Raional	0	0	0	0	0	0	0	3 117	0	0	0	0	0	0	0	2 821	0	0	0	0	0	0	0	2 474
Cahul, Primăria com. Lebedenco	0	0	0	0	0	0	0	2 157	0	0	0	0	0	0	0	2 053	0	0	0	0	0	0	0	1 962
Cahul, Primăria com. Manta	0	0	0	0	0	0	0	266	0	0	0	0	0	0	0	225	0	0	0	0	0	0	0	202
Cahul, Primăria s. Alexandru Ioan Cuza	0	0	0	0	0	0	0	668	0	0	0	0	0	0	0	583	0	0	0	0	0	0	0	523
Cahul, Primăria s. Badicul Moldove-nesc	0	0	0	0	0	0	0	406	0	0	0	0	0	0	0	359	0	0	0	0	0	0	0	312
Cahul, Primăria s. Cişliţa-Prut	0	0	0	0	0	0	0	521	0	0	0	0	0	0	0	405	0	0	0	0	0	0	0	356
Cahul, Primăria s. Crihana Veche	0	0	0	0	0	0	0	1 221	0	0	0	0	0	0	0	1 157	0	0	0	0	0	0	0	1 157
Cahul, Primăria s. Roşu	0	0	0	0	0	0	0	1 789	0	0	0	0	0	0	0	1 651	0	0	0	0	0	0	0	1 455
Cahul, Primăria s. Slobozia Mare	0	0	0	0	0	0	0	516	0	0	0	0	0	0	0	435	0	0	0	0	0	0	0	303
Cahul, Primăria s. Tătăreşti	0	0	0	0	0	0	0	129	0	0	0	0	0	0	0	122	0	0	0	0	0	0	0	116
Călăraşi, Primăria or. Călăraşi	0	0	0	0	0	0	0	462	0	0	0	0	0	0	0	367	0	0	0	0	0	0	0	283
Cantemir, Primăria or. Cantemir	0	0	0	0	0	0	0	119	0	0	0	0	0	0	0	10 044	0	0	0	0	0	0	0	8 156
Cantemir, Primăria com. Antoneşti	0	0	0	0	0	0	0	468	0	0	0	0	0	0	0	433	0	0	0	0	0	0	0	384

	2022								2023								2024							
	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Cantemir, Primăria com. Cîietu	0	0	0	0	0	0	0	271	0	0	0	0	0	0	0	251	0	0	0	0	0	0	0	222
Cantemir, Primăria com. Ciobalaccia	0	0	0	0	0	0	0	346	0	0	0	0	0	0	0	314	0	0	0	0	0	0	0	277
Cantemir, Primăria com. Sadîc	0	0	0	0	0	0	0	66	0	0	0	0	0	0	0	55	0	0	0	0	0	0	0	45
Cantemir, Primăria s. Stoianovca	0	0	0	0	0	0	0	97	0	0	0	0	0	0	0	81	0	0	0	0	0	0	0	71
Cantemir, Primăria s. Tartaul	0	0	0	0	0	0	0	333	0	0	0	0	0	0	0	302	0	0	0	0	0	0	0	259
Cantemir, Primăria s. Vişniovca	0	0	0	0	0	0	0	268	0	0	0	0	0	0	0	213	0	0	0	0	0	0	0	171
Căuşeni, Primăria com. Coşcalia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	690	0	0	0	0	0	0	0	591
Căuşeni, Primăria com. Firlădeni	0	0	0	0	0	0	0	127	0	0	0	0	0	0	0	325	0	0	0	0	0	0	0	263
Căuşeni, Primăria s. Cînăţeni	0	0	0	0	0	0	0	999	0	0	0	0	0	0	0	866	0	0	0	0	0	0	0	786
Căuşeni, Primăria s. Hagimus	0	0	0	0	0	0	0	185	0	0	0	0	0	0	0	150	0	0	0	0	0	0	0	113
Chişinău, Primăria or. Cricova	0	0	0	0	0	0	0	126	0	0	0	0	0	0	0	106	0	0	0	0	0	0	0	93
Chişinău, Primăria s. Budeşti	0	0	0	0	0	0	0	932	0	0	0	0	0	0	0	680	0	0	0	0	0	0	0	488
Cimişlia, Primăria or. Cimişlia	0	0	0	0	0	0	0	1 747	0	0	0	0	0	0	0	1 315	0	0	0	0	0	0	0	1 020
Cimişlia, Primăria s. Gradiştea	0	0	0	0	0	0	0	584	0	0	0	0	0	0	0	473	0	0	0	0	0	0	0	400
Criuleni, Primăria s. Hruşova	0	0	0	0	0	0	0	328	0	0	0	0	0	0	0	297	0	0	0	0	0	0	0	261

	2022								2023								2024							
	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Criuleni, Primăria s. Măgdăcești	0	0	0	0	0	0	0	312	0	0	0	0	0	0	0	227	0	0	0	0	0	0	0	217
Criuleni, Primăria s. Mașcăuți	0	0	0	0	0	0	0	265	0	0	0	0	0	0	0	231	0	0	0	0	0	0	0	209
Dondușeni, Primăria s. Corbu	0	0	0	0	0	0	0	701	0	0	0	0	0	0	0	665	0	0	0	0	0	0	0	641
Drochia, Primăria s. Țarigrad	0	0	0	0	0	0	0	480	0	0	0	0	0	0	0	469	0	0	0	0	0	0	0	439
Dubăsari, Primăria s. Dorotcaia	0	0	0	0	0	0	0	48	0	0	0	0	0	0	0	266	0	0	0	0	0	0	0	61
Edineț, Primăria com. Burlănești	0	0	0	0	0	0	0	254	0	0	0	0	0	0	0	235	0	0	0	0	0	0	0	213
Fălești, Primăria com.Iscălău	0	0	0	0	0	0	0	468	0	0	0	0	0	0	0	421	0	0	0	0	0	0	0	358
Florești, Consiliul Raional	0	0	0	0	0	0	0	791	0	0	0	0	0	0	0	720	0	0	0	0	0	0	0	620
Florești, Cuhurești de Sus	0	0	0	0	0	0	0	1 180	0	0	0	0	0	0	0	1 009	0	0	0	0	0	0	0	905
Florești, Primăria s. Cuhurești de Jos	0	0	0	0	0	0	0	674	0	0	0	0	0	0	0	576	0	0	0	0	0	0	0	517
Florești, Primăria s. Sănătăuca	0	0	0	0	0	0	0	607	0	0	0	0	0	0	0	562	0	0	0	0	0	0	0	498
Hîncești, Primăria com. Bozieni	0	0	0	0	0	0	0	345	0	0	0	0	0	0	0	303	0	0	0	0	0	0	0	259
Hîncești, Primăria com. Mingir	0	0	0	0	0	0	0	1 245	0	0	0	0	0	0	0	464	0	0	0	0	0	0	0	418
Hîncești, Primăria s. Ciuciuleni	0	0	0	0	0	0	0	231	0	0	0	0	0	0	0	226	0	0	0	0	0	0	0	212
Ialoveni, Primăria com. Răzeni	0	0	0	0	0	0	0	80	0	0	0	0	0	0	0	46	0	0	0	0	0	0	0	36

	2022								2023								2024							
	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Leova, Consiliul Raional	0	0	0	0	0	0	0	3 986	0	0	0	0	0	0	0	3 594	0	0	0	0	0	0	0	3 145
Leova, Primăria or. Iargara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 317	0	0	0	0	0	0	0	3 702
Leova, Primăria or. Leova	0	0	0	0	0	0	0	2 785	0	0	0	0	0	0	0	2 538	0	0	0	0	0	0	0	2 180
Leova, Primăria s. Sîrma	0	0	0	0	0	0	0	1 012	0	0	0	0	0	0	0	452	0	0	0	0	0	0	0	412
Leova, Primăria com. Hănăsenii Noi	0	0	0	0	0	0	0	343	0	0	0	0	0	0	0	311	0	0	0	0	0	0	0	269
Nisporeni, Primăria s. Bursuc	0	0	0	0	0	0	0	384	0	0	0	0	0	0	0	341	0	0	0	0	0	0	0	311
Nisporeni, Primăria s. Şişcani	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 862	0	0	0	0	0	0	0	1 532
Orhei, Consiliul Raional	0	0	0	0	0	0	1 986	0	0	0	0	0	0	0	941	0	0	0	0	0	0	0	690	0
Orhei, Primăria s. Bolohan	0	0	0	0	0	0	0	766	0	0	0	0	0	0	0	661	0	0	0	0	0	0	0	0
Orhei, Primăria s. Peresecina	0	0	0	0	0	0	0	640	0	0	0	0	0	0	0	494	0	0	0	0	0	0	0	356
Rezina, Primăria or. Rezina	0	0	0	0	0	0	0	153	2 413	0	0	0	0	0	0	526	0	0	0	0	0	0	0	2 107
Rîşcani, Primăria com. Gălăşeni	0	0	0	0	0	0	0	288	0	0	0	0	0	0	0	279	0	0	0	0	0	0	0	267
Rîşcani, Primăria s. Şaptebani	0	0	0	0	0	0	0	89	0	0	0	0	0	0	0	78	0	0	0	0	0	0	0	62
Sîngerei, Consiliul Raional	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 226	0	0	0	0	0	0	0	1 900
Sîngerei, Primaria com. Grigoriăuca	0	0	0	0	0	0	0	104	0	0	0	0	0	0	0	91	0	0	0	0	0	0	0	79
Şoldăneşti, Primăria com. Climăuţii de Jos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	821

	2022								2023								2024							
	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Şoldăneşti, Primăria com. Dobruşa	0	0	0	0	0	0	0	835	0	0	0	0	0	0	0	761	0	0	0	0	0	0	0	689
Soroca, Primăria com. Ocolina	0	0	0	0	0	0	0	192	0	0	0	0	0	0	0	170	0	0	0	0	0	0	0	150
Ştefan Vodă, Primăria s. Slobozia	0	0	0	0	0	0	0	553	0	0	0	0	0	0	0	610	0	0	0	0	0	0	0	0
Ştefan Vodă, Primăria s. Talmaza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	912	0	0	0	0	0	0	0	801
Străşeni, Primăria mun. Străşeni	0	0	0	0	0	0	0	520	0	0	0	0	0	0	0	456	0	0	0	0	0	0	0	419
Taraclia, Consiliul Raional	0	0	0	0	0	0	0	623	0	0	0	0	0	0	0	458	0	0	0	0	0	0	0	355
Taraclia, Primăria com. Albota de Jos	0	0	0	0	0	0	0	732	0	0	0	0	0	0	0	606	0	0	0	0	0	0	0	528
Taraclia, Primăria com. Albota de Sus	0	0	0	0	0	0	0	569	0	0	0	0	0	0	0	520	0	0	0	0	0	0	0	501
Taraclia, Primăria com. Budăi	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0	7
Taraclia, Primăria s. Corten	0	0	0	0	0	0	0	211	0	0	0	0	0	0	0	166	0	0	0	0	0	0	0	137
Taraclia, Primăria s. Novosiolovca	0	0	0	0	0	0	0	327	0	0	0	0	0	0	0	272	0	0	0	0	0	0	0	238
Taraclia, Primăria s. Valea Perjei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	331	0	0	0	0	0	0	0	241
Teleneşti, Primăria or. Teleneşti	0	0	0	0	0	0	0	1 270	0	0	0	0	0	0	0	1 151	0	0	0	0	0	0	0	1 017
Ungheni, Primăria com. Bogheniı Noi	0	0	0	0	0	0	0	28	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	17
Ungheni, Primăria s. Chirileni	0	0	0	0	0	0	0	80	0	0	0	0	0	0	0	59	0	0	0	0	0	0	0	0
Direcţia Generală de Finanţe al	7 209	0	0	0	0	0	0	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	8 819	0	0	0	0	0	0	0

	2022								2023								2024							
	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutiri, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunur-ile şi servic-iile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei	Subvenţii şi/sau subsidii	Alocaţii bugetare	Scutirile, reducerile, amânările sau eşalonările la plata impozit-elor, taxelor şi altor plăţi obligatorii	Renunţare la veniturile de pe urma resurselor de stat sau resurselor unităţilor administrativ-teritoriale acordate preferenţial	Acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferenţiale	Investiţii ale furnizorului, dacă rata profitului acestor investiţii este mai mică decît cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent	Garanţii de stat, garanţii acordate de autorităţi/instituţii publice şi persoane asimilate autorităţilor publice, întreprinderi de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar public	Reducerile de preţ la bunurile şi serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile şi imobile sub preţul pieţei
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Găgăuzia																								
UTA Găgăuzia, Ceadîr-Lunga, Primăria s. Baurci	0	0	0	0	0	0	0	346	0	0	0	0	0	0	0	306	0	0	0	0	0	0	0	273
UTA Găgăuzia, Ceadîr-Lunga, Primăria s. Cazaclia	0	0	0	0	0	0	0	617	0	0	0	0	0	0	0	558	0	0	0	0	0	0	0	488
UTA Găgăuzia, Ceadîr-Lunga, Primăria s. Tomai	0	0	0	0	0	0	0	261	0	0	0	0	0	0	0	547	0	0	0	0	0	0	0	507
TOTAL	**386 538**	**352 845**	**7 802**	**5 380**	**70 836**	**14 675**	**30 422**	**78 800**	**394 910**	**423 326**	**9 499**	**2 798**	**27 384**	**46 154**	**9 590**	**172 957**	**417 263**	**115 959**	**1 779**	**0**	**18 344**	**14**	**8 768**	**109 859**